

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
IMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
 Telefon: 28—10.

**GAZETA MAGHIARILOR
 DIN BANAT**

Nr. cereri de insc. în Reg. publ. per 934/1938
 Trib. Timișoara
 Redactor resp. **D. VARNAY ELEMÉR**

LEVÉL A SZERKESZTŐHÖZ

Kaptuk a következő levelet, melyet teljes egészében közlünk, annak ellenére, hogy nem minden részletében fedí felfogásunkat.

Már hetek óta figyelemmel kísérem azt az ösztönös és érthetetlen versengést, hírlapi híát, ami a bánági magyar és német nem-gű római katolikusok között folyik. Igyszólván naponta olvassuk, hol a ma-hol a német lapokban, sőt újabban a nem-gindult „Dacia“ román napilapban is, — magyar részről, mint a német részről, a t katolikus csoporttal szembeni igaztalan, nem álló és meg nem engedhető támadá-

Itán felül áll az, hogy a bánági egyetemes kusság kebelében a magyarok és néme-özött tényleg fennálló és indokolatlan elvi étek és félreértések, — nem tartoznak más felekezettek megítélése alá, mert ezen ügy blagoson a római katolikusok ügye. Eppen nagyon elítélendőnek kell tartani azon el-ét, hogy ezen elvi harcot az egyház kere-kívül, a napilapok hasábjaira is kivigyék, t még interjúkat is adnak egyesek, más zezethez tartozó újságíróknak, uint ahogy közeli napokban, egy magát meg nem ne-némétajku római katolikus férfi a Dacia illapban tette.

Trösen meggondolatlan és nagyon elítélén-járás ez!

Hagyjanak békét nekünk és mások ne fog-zzanak a mi sajátosan belső egyházi ügye-l.

Ez csak egyedül reánk és felettes egyházi ágainkra tartozik.

Sőt még a mi saját felekezetiünk nagykö-ége elé sem tartozik ez oly módon és mér-n, hogy ezt szelvényben és hosszában a napi-t tárgyalják.

Egyet azonban tényként le kell szögezni és a magyar nyelvű napilapok javára, hogy a saját kebelünkben folyó elvi harcot nem tték a nyilvánosság elé. Ha erről kénytele-s voltunk egyszer-másszor írni a lapokban, az csak azért történt, mert kénytelenség k ugyanazon helyen a nagy nyilvánosság védekezni az igaztalan, néha nagyon is a támadásokkal szemben, a való tényállást ívén, a kérdést mindkét oldalról megvilá-gí, mert német testvéreink megfélekedtek, hogy sajátos belügyeink nem az újságok-rtoznak. Ha bármilyen természetű pa-nannak német testvéreinknek, forduljanak etékes egyházi főhatóságok és saját egy-nácsaik elé, amelyek egyedül hivatottak hogy a felhozott panaszokat megvizsgál-érdemben döntsenek és ítéelkezzenek.

Hogy mint a római katolikus hivatalos egy-és világi vezetők csoportján kívül álló egy-ei, némán szemlélők katolikus férfi, ezen ügy-ny kapcsolatosan én is a napilapok hasábjai-örfordulok, azt az alábbiak érthetővé teszik. A városban napok óta jár házról-házra a alikus családokhoz egy, esetleg talán több a német egyénékből álló összeíró bizottság, a egy a családokat megkérdezi, hogy a család ma-a német, vagy magyar katolikusnak tartja-e szerint külön csoportba könyvelik el őket. Katolikus Testvéreim!

Vigyázzatok és be ne ugorjatok!
 Nem tudom, hogy ezen bizottságok kinek, ay kiknek kezdeményezése folytán járják az teiket és írják össze elkülönítetten az egyes csoportokat. Az azonban bizonyos, hogy ez csak német vállalkozásból és túlzó nemzetiségi buz-gomból indulhatott ki. Az is bizonyos, hogy ez a bizottságoknak az egyházi főhatóságoktól egyháztanácsosoktól ilyen megbízatásuk nincs

és nem is lehet, mert ilyen természetű összeírás-nak semmi célja és értelme nincs. Ennek háta-mögött csak meg nem engedhető politikai cél-zat, vagy egyéni, tolokodó előretörés lehet. Ez csak meg nem engedhető széthúzásra és torzsal-kodásra fog vezetni. Erre pedig igazán nincs szükségünk!

Nemzetiség szerinti megkülönböztetésnek a római katolikusok között helye nincs! Nem is volt és nem is lehet! Mi nem a magyar, vagy német, vagy román stb. katolikus egyházhoz, hanem az egyetemes római katolikus anyaszent-egyházhoz tartozunk, amely csak katolikusokat ismer és nem tesz különbséget nemzetiségek kö-zött.

Hová jutnánk, ha a katolikusokat nemzeti-ség és nyelv szerint osztályoznánk és különíte-nék széjjel? Megbomlana a mi egyetemes anya-szentegyházunk. Ezt pedig egyetlen igaz kato-likuss sem óhajítja, legyen az bármilyen nyelvű, vagy nemzetiségű.

Katolikus testvérek! Fel ne üljetek tehát!

Ha egy ilyen összeíró bizottság felkeres ti-teket, úgy elsősorban is udvariasan igazoltassá-tok az illetőket, hogy mi is ismerjük a konkoly-hintőket és azután jelentsétek ki, hogy a fent is-mertetett összeírás céljából adatokat nem kö-zöltök, de erősen hangsúlyozzátok ki, hogy ti csak egyszerűen „római katolikusok“ vagytok.

Ez alkalommal legyen szabad a temesvári római katolikus püspöki főhatóság és az egyes kerületek egyháztanácsainak figyelmét is fel-hívni a fentiekre és megkérni őket arra, hogy ezen összeíró bizottságoknak nemcsak céltalan, de határozottan bomlasztó munkálkodását mi-nél előbb és minden erővel akadályozzák meg.

Ne vegye rossz néven senki, hogy ezen kínos ügybe, szinte hivatlanul beleavatkoztam.

Azt hiszem azonban, hogy ezen kérdéshöz nemcsak mint római katolikus férfinek, de mint éveken keresztül egyik erdélyi város római ka-tolikus népszövetségi volt elnökének és egyház-tanácsosának, ahol magyar, német, vagy más nemzetiségű római katolikusok között külön-b-séget soha nem tettünk, nekem is szabad volt hozzászólanom.

Mohácsy Mátyás

Craigie nagykövet utasítást kapott, hogy tovább ne engedjen

Hétfőn elmaradtak az angol-japán tárgyalások

Megtámadták vasárnap a tokiói angol nagykövetség épületét

Londonból jelentik: A Tokióban hétfő dél-előttre kitűzött japán-angol rendkívüli értekezlet váratlanul elmaradt. Japán politikai körök han-goztatják, hogy

az Egyesült Államok kormányának japán-ellenes lépése óta lényegesen tartózkodó magatartást tanusít.

A délelőtti értekezlet elmaradásának oka, hogy a tiencsini valutaris kérdések megoldása körül komoly akadályok merültek fel. Tokióban úgy tudják, hogy az elhalasztás angol indítvány-ra történt. A külügyminisztérium jelentése sze-rint a hétfőre kitűzött gazdasági albizottság ülé-sét keddre halasztották. A tárgyaló felek idő-közben kiegészítetik az addig összegyűjtött ada-taikat. A hétfő délutáni megbeszélésen csupán a tiencsini rendszeti ügyek anyaga szerepelt.

ÖTVENEZER EMBER Tüntetőtt TOKIO-BAN ANGLIA ELLEN

A japán sajtó erőlesen szembefordul Ang-liával és kijelentik a lapok, hogy a hadsereg min-den részleges megoldást elutasít. Tokióban teg-nap ismét nagy tüntetést rendeztek Anglia ellen. A tüntetést a főváros egyik parkjában tartot-ták meg és arra ötvenezár főnyi ember gyült össze. A gyűlés után a tüntető tömeg a tokiói angol követség elé vonult,

követelte Anglia keletázsiai politikájának megváltoztatását és Craigie nagykövet visszahívását.

Az angol követség épületét a rendőrségnek kel-lett megvédenie.

A kínai japán hadsereg vezetőségének köré-ből származó értesítések szerint

az angolellenes tüntetéseknek mindaddig nem vetnek gátat, amíg a közrend és köz-biztonság nincs veszélyben.

A reggeli londoni lapok jelentése szerint az angol-japán feszültség a végsőkig kiéleződött és nincsen semmi remény arra, hogy a tokiói tár-gyalások eredménnyel végződhetnének. A lapok szerint Craigie tokiói angol nagykövet már megkapta a kormány új utasításait, amelyeket a szombati minisztertanács határozott el. Ezek az utasítások oly értelműek, hogy

az angol bizottság semmiféle engedményt nem tehet

és kerekre vissza kell utasítani a japánok köve-teléseit. Tokio most már nemcsak azt követeli, hogy Anglia ne támogassa a kínai valutát, de egyenesen azt kívánja, hogy Nagybritannia a ja-pánok által bevezetett valutát támassa alá.

Szigoruan ellenőrzik a külföldieket az Egyesült Államokban

Rendőri felügyelet alá helyezik az idegen állampolgárokat

Washingtonból jelentik: Amerikában a jövőben az eddiginél jóval szigorúbban ellenőrzik a külföl-dieket. A képviselőház ugyan törvényjavaslatot fo-gadott el, amely megszigorítja a külföldiek ellenő-rzését, akár hosszabb, akár rövidebb ideig tartózkod-nak azok az Egyesült Államok területén. A külföldie-

ket valóságban rendőri felügyelet alá helyezik. De a külföldről érkező könyveket és újságokat is ellen-őrzik. Kimondja a törvény, hogy azokat a külföldie-ket, akik felforgató pártok tagjai, haladéktalanul kiutasítják.

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ

Természetes, páratlan, szénsavas, rádióaktív, sós, vasas forrásvizekkel. Biztos gyógyhatás!

Szív és vérkeringési zavaroknál, szervi elhízások, érlelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység, izomcsúsz, hólyaghurut és kimerültes idegesség esetén.

Női betegség a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezőségek nyomán fellépett idegbajok (Tabes) eseteiben a legjobb eredménnyel.

Ivókúrák, szakszerű orvosi kezelés

Kitűnő konyha. Elsőrangú szállodák. Diétás penziók mérsékelt árakkal

ÚJABBAN SZÓRAKOZTATÓ RENDEZVÉNYEK: tánc, ritmikus torna, tenisz, vízisport, kirándulások

Modern, napfényes strand úszóda. A CFR vonalain utazási kedvezmény. Állandó katonazene!

Pausálárak a „România“ túristikai R. T. irodái által

Fürdőidény május 15-től október 1-ig.

Prospektust, felvilágosítást szívesen küld:

Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T.

Fürdőigazgatóság, Buziás, Bánság

Chamberlain bejelentette a moszkvai vezérkari tárgyalások megkezdését

A katonai tárgyalások tengerészeti és légügyi kérdésekre vonatkoznak

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök az alsóház hétfő délutáni ülésén több képviselő kérdésére a következőket jelentette ki:

— A szovjetorszag kormány azt érte, hogy a tárgyalások jelenlegi állapotában előnyösebb volna haladéktalanul katonai megbeszéléseket megindítani. Az angol és a francia kormány ehhez hozzájárult. Ennél fogva intézkedések történtek, hogy angol és francia katonai képviselőt küldhessenek ki Moszkvába olyan gyorsan, ahogyan csak lehet. Az a szándék, hogy a katonai megbeszélések párhuzamosan folynak a politikai megbeszélésekkel, hogy végleges megállapodásra jussunk a politikai egyezmény tekintetében. Az angol küldöttség vezetője, Sir Reginald Plunkett-Eslele-Erle Drax tengernagy, őfelsége első és főhadsegéde, továbbá Sir Charles Bierlett légügyi tábornok és John Heywood vezérőrnagy lesz.

Radborne képviselő felteszi a kérdést: Megmondhatja-e a miniszterelnök úr megközelítőleg, hogy mikor indulnak meg azok a tárgyalások, amelyek szerinte olyan gyorsan kezdődnek, ahogyan csak lehetséges.

Chamberlain: Azt még nehéz lenne megmondani.

Adams képviselő: Természetesen feltehető a küldöttség személyi összetételéből, hogy a megbeszélések haditengerészeti és légi ügyekben fognak kifejtődni.

Chamberlain: Ez világos.

Ifjabb Henderson Arthur kérdésére kijelentette a miniszterelnök, hogy a jelen pillanatban nincs mondani valója a Lengyelországgal folyó pénzügyi megbeszélésekkel illetően, amelyek még nem fejeződtek be. A felmerülő nehézségek csak technikai jellegűek.

NEM TUDJÁK, HOGYAN ÁLL A MOSZKVAI TÁRGYALÁS?

Párisból jelentik: A Jour ismét a moszkvai tárgyalások menetével foglalkozik és felveti a kérdést,

Új egyházi nagytanács a Besseney-telepen

A Besseney-telepi római katolikus egyházközség vasárnap Móczár László elnök vezetésével közgyűlést tartott, hogy megválassza az új nagytanácsot. A szavazás, amelyen két jelölt lista állott szemben egymással, a legteljesebb rendben folyt le. Az új nagytanács tagjai a következők: Kószó Mihály, Makra Sándor, Erdélyi József, Forman András, Kerekes József, Venczel István, Mihalik András, Móczár László, Kocsis Sándor, Kohoncz József, Kurucz Lajos, Horváth András, Kószó István, Vincze Dezső, Tóth János, Popovics Péter, Ruttay Ferenc, Turák Antal, Benedek László, Harter Péter, Sabong Miklós, Plank Ferenc, Povants János, Hirschvogel István, Rauth Emil, Schultz Emil, Welt József, Daniel János, Kozovits Ede, Marx Miklós, Peter Jakab, Harter Mátyás, Jelinek Alajos, Hermes József, König Ádám és Treuer Menyhért. A szűkebbkörű választmányt a nagytanács tagjai sorából az őz folyamán választják meg.

hogyan is áll a moszkvai tárgyalások ügye és a kérdésre mindjárt azzal felel a lap, hogy erre nehéz lenne felelni. Párisban és Londonban más-más híreket lehet hallani, Moszkva pedig sötét hallgatásba burkolódik. A katonai tanácskozásokról Párisban azt állítják, hogy e héten azt megkezdik. Ugyanekkor Londonban úgy tudják, hogy

az angol kormány előbb új javaslatot akar Moszkva elé terjeszteni.

A szovjetnépbiztoság a katonai tanácskozások megkezdéséről még egyetlen szóval sem nyilatkozott. Mit lehet gondolni erről a különféle beállításokról. Tény az is, hogy a közvetett támadás problémájának tisztázása egy lépéssel sem jutott még előbbre. Mindezekkel szemben az

Izvestia című moszkvai ujság bizalmatlanságát fejezi ki a nyugati hatalmakkal szemben.

Ötezer cserkészleány világtáborozása Gödöllőn

Ez az első leányvilágtáborozás. Sibilla svéd hercegnő és Anna hercegnő a táborozás rendezői

Budapestről jelentik: A cserkészleányok gödöllői világtáborozását vasárnap ünnepélyesen nyitotta meg Horthy Miklós magyar kormányzó, a „Pax-Ting“ legfőbb védnöke. A világ minden részéből körülbelül ötezer cserkészleány érkezett a cserkészleányok első világtáborozására és vasárnap már teljesen elkészült a sátor-tábor, amely két hétig fog otthonul szolgálni a vendégeknek. Horthy kormányzó előbb magyar nyelven üdvözölte a táborozás résztvevőit és

Idéz a lap a huszonöt év előtt történtek megállapítja, hogy már huszonöt év előtt törekedtek, hogy a háború terhé a szövetségre hártítsák.

SEEDS OPTIMISTA JELENTÉST KÜLDÖTT MOSZKVA BÓL

Londonból jelentik: A Reuter ügynökség jelel, hogy Halifax külügyminiszter vasárnap újabb jelentést kapott Seeds moszkvai nagykövettől, amely szerint a tárgyalások már olyan stádiumba kerültek, hogy a hatalmi megállapodás közvetlenül meglőtt áll.

A NÉMET SAJTÓ A VILÁGHÁBORÚ KITÖRÉSÉNEK ÉVFORDULÓJÁRÓL

Berlinből jelentik: A német sajtó megkezdte a háború kitörésének huszonötés évfordulójáról és a lapok valamennyien vezére foglalkoznak a nemzetközi helyzettel. A Deutsche Beobachter ezt írja: Ha van egyetlen met, aki még néhány nappal ezelőtt augusztus másodikában csak egy fordulópontot látott összeomláshoz vezető uton, most már ő munk és megdönthetetlen erőnk tudatában korszak bekövetkezésének lehetőségét lát évfordulóban.

A Deutsche Allgemeine Zeitung így versaillesi békét eltakarítottuk az utóbbi egnagyobb jogtalanság utolsó megnyilvánításait is eltávolítottuk. Ez azonban a tulsó néhány embernek, akik 1914-ben is has viselkedtek, elég ok arra, hogy

ma is újból szítsák a tüzet

és a hazugság és rágalmazás régi módszer újabb gyűlöletet támaszának. De most sorsban egygyéforrott és megedzett népek szemben, egy nép és egy nagy vezér.

EGY ANGOL BIZOTTSÁG GYŐZDÉK ARRÓL, HOGY LÉTFELTETEL-E LENNORSZÁGNAK DANZIG?

Stokholmból jelentik: Az egyik svéd lap tése szerint tegnap egy Lengyelországba utazó bizottság Stokholmba érkezett. Úgy tudják a bizottság tagjai nem hivatalos meghatalmazottan keresik fel Lengyelországot. A bizottság hárcját az angol kormány állítólag felkérte, vizsgálja meg, vajjon Danzig Lengyelország számára életfontosságú-e és hogy ki lehetne-e építeni kikötőjét olyan módon, hogy minden teli megfeleljen Lengyelország igényeinek

Csáky gróf magyar külügyminiszter szer Magyarorszag kitart szövetségi mell

Boldog lenne, ha helyreállítaná a jóviszonyt a szomszédokkal

Budapestről jelentik: Csáky István gróf magyar külügyminiszter a soproni nyári egyetem megnyitáson beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy Magyarország hűségesen kitart a tengelypolitika mellett. A magyar külügyminiszter többek között ezeket mondotta:

— Nincsen olyan magyar érdek, amely a tengelyhatalmak ellen irányulna. Magyarország a jog útját követi, nem bánt senkit és csak a saját érdekére támaszkodik. Amennyiben barátainkat támadás éri, úgy erős elhatározásunk, hogy

kitartunk barátaink mellett.

A barátság csak akkor értékes, ha az sulyos időkben is kiállja a próbát és hogyha nem szakad meg akkor sem, amikor megpróbáltatás elé kerül. Magyarország egy erkölcsiekben, mint anyagiakban csak önmagára támaszkodik. Azt

Anna hercegnőt, aki érdemeket szerzett a táborozás megszervezése körül, majd utána nyelven üdvözölte Sibilla svéd hercegnőt. Magyar államfő után Anna királyi hercega magyar-angol-francia és német nyelvű beszédet mondott. Végül Teleki Pál miniszterelnök nemzetközi cserkészövetség részéről magyar, majd angol nyelvű beszédet, ezután pedig megkezdődtek a játékok és a nemzeti táatok.

Békeszerető nemzet vagyunk, ha bennünk békében hagynak,

ez azonban nem jelenteti azt, hogy a legkisebb górkrol is hajlandók vagyunk lemondani, csak a halálraítelt nemzetek tesznek önn nek engedményt. A mérsékelt igényű nemzetünk és csak azt kérjük, ami nekünk jár.

Csáky külügyminiszter ezután kijelentette, hogy nagyon boldog lenne, ha az ország szédeival helyre tudná állítani a jóviszonyt egy olyan légkör teremtésére, amely a szomszédokkal való együttműködésre.

KÜLÖNVONAT BUDAPESTRE

ÜTLEVEL NÉLKÜL, csak személyazonossági igazolvánnyal. 1939. augusztus 10—16-ig:

Részvételi díj: Lei 1900.—

A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethető. Utolsó jelentkezés: 1939. aug. 2.

Beiratkozások a „ROMANIA” menetjegyirodákban. — **KÖZPONTI BANK**, Temesvár, I. ker. Alba Iulia-uca 1. szám. Telefon 15—15. — **BIRDEV**, Temesvár, IV. ker., I. C. Bratianu-u. 45. Telefon 26—83.

kérdés, hogy eleget teszünk-e ama szent kötelességünknek, amellyel az ő szellemén keresztül népünknek tartozunk. Ahogy ő is, minden társadalmi tagozódáson felül az egész magyar nép egyetemességét szolgálta, úgy minden társadalmi rétegen meg kell tennie kötelességét és úgy kell szolgálja az ő nevét, ahogy azt hasznosan cselekedheti.

HASSA AT IFJÚ NEMZEDÉKÜNKET A KÖLTŐ PARANCSA

— Láthatjuk, hogy Petőfi irodalmi remekei milyen nagy jelentőséggel bírnak nemzeti életünkben. Szellemileg fejlett és erős nép sohasem fog műveltségi színvonalát alá, vagy szellemének ellentétes irányába elhajlítani, nyelvünk és irodalmunk ápolása legyen szent kötelességünk. Irodalmunk, nyelvünk feenntartója, így írónk nemes hivatása, hogy e téren hűség munkái legyenek, fátylahordozói, örök virrasztói a mi népiünknek. Nagy feladat ez, de örömmel látjuk erdélyi irodalmunkat is, mert vannak, akik betöltik ezt a nagy hivatást és a szent célnak áldozzák életüket. Amint az irodalom terén, úgy a közelet terén is szükségünk van cselekvő és alkotó férfinemzedékre. Hassa at ifjú nemzedékünket Petőfi hozzájuk szóló parancsa. Nemzeti hanyatlásunk, vagy emelkedésünk függ az ifjúság értékétől és fejlődésétől. A történelem is bizonyítja, hogy azok a népek, melyeknek ifjúsága tanulni, dolgozni, tűrni, a jóért, szépért, nemzeti eszméért áldozni, lelkesedni tud, nyugodt lehet a jövője iránt. Kapcsolódjék be tanult ifjúságunk mindazon munkaterületekbe, ahol úgy a saját, mint népe javát szolgálhatja, hogy Petőfi Sándor szelleméhez méltó lehessen.

„SZÖRNYŰ IDŐ, SZÖRNYŰ IDŐ . . .”

— Ma különösképpen szükség van az új nemzedék közösségi szolgálatára. Minden dolgozni tudó és akaró fiatalnak népe mellett van a helye. Az ifjúság felsorakozása azonban csak

Magyarok, higgyünk Petőfi eszméiben

— Petőfi utolsó versorai ezek és ma, kilencven év múltán, ugyanezt kell kérdeznem tőletek, magyar véreim, az ő szavaival. Kiábrándult, sötét lélekkel gyötörtött a nemzet és az emberiség végpusztulásának sötét víziója. Az egyetemes testvériségnek a nemzetek, a népek és az emberek közötti válaszfalak ledőlésének beteljesedését nem érte meg, aminthogy nem érték meg mások sem és magunk is döbent lélekkel érezzük messzebb magunkat Petőfi eszméinek valóraváltásától, mint valaha. De mégis hinnünk kell, hinnünk bennök és küzdenünk értük! A fátylát át kell vennünk a lehányatló kézből s tovább kell tartanunk és adnunk ivadékainknak, míg csak fénye lobog, vagy akár pislákol. Magyarok, higgyünk Petőfi eszméiben, higgyünk és bizzunk a fehéregyházi sík halottjának álmaiban. Fogjunk mi is össze, legyünk egygyé a nép ölélkező egységében. Temessük el a széthúzás fekete átkát, legyen szívünkben egy szent, nagy közösség; igazi magyar népi egység, melyben egy legyen; pór, gazdag és szegény, boldog és boldogtalan. Olvadjunk egybe lélekben, hogy népünk teljes egységében szolgálni tudjunk. Mutassunk példát a jövő nemzedéknek ezen nagy lelki egybeolvadásban, mely népünk fennmaradásának egyetlen biztosítéka. Legyünk egyek, egymás szeretetében, legyünk egyek történelmi feladataink teljesítésében, legyünk egyek az emberiség magasabbrendű békés hivatásának a hitében és legyünk egyek népünk szent ügyének szolgálatában. Sose hagyjuk el egymást, véreim —

Neked teszünk fogadalmat e szent helyen —
Téged idézünk és Neked hódolunk alávetos,
de büszke lélekkel a fehéregyházi síkon,
Petőfi Sándor nagy szelleme!

DALÁRDÁK ÉNEKE ÉS SZAVALATOK

Teleki Ádám gróf beszéde után a Medgyesi Polgári Dalárda vegyeskora, a Segesvári Ref. mártus Dalkör, a Homoródszentpáli Dávid Ferenc Dalkör, a Segesvári Székely Alkalmazottak zenekara, a Szászrégeni Magyar Polgári Kőr Dalárda, a Brassói Magyar Dalkör vegyes és férfikara, a Csekefalvi

akkor bir értékkel a nép lelkében, ha az feyelméletten, tiszta meggyőződésből s komoly méltósággal történik. A boldog emlékezés és bizakodó jövőbe tekintés mellett azonban elháríthatatlan árnyként lebegnek felettünk az enyészeti árnyai is, amelyek a régi csatáért felett bolyonganak. Most is vészterhes, súlyos időket élünk, lelkünket összeszorítja az aggodalom, élve ebben az önmagát emésztő, marcangoló világban, oly távol a népek, nemzetek testvéri egyetértésétől. A népek, noha mind egyformán Isteniünk teremtményei, kevésbé értik meg egymás szavát, mint valaha és egymás vesztére törnek a világ mind a négy sarkán. — „Mit ettél föld?” kérdeniük kell Petőfivel — „Mit ettél föld, hogy egyre szomjazol, hogy anyyi könnyet és vért iszol?” — „Hova lesz a kacaj, hova lesz a sóhaj, a hangja elenyész? S hova lesz az ész, midőn már nem gondolkozik? S a szeretet s a gyűlölet, ha szívből kiköltözik?” A költő lelkét oly sokszor emésztették a kérdések, mert a szabadságharc költője maga is megborzad a céltalan emberpusztítás rettenetességétől. Utolsó megrázó verében is ezen gondolatokkal foglalkozik, — a mint a segesvári csata előtt írta Mezőberényben.

„Szörnyű idő, szörnyű idő!
És a szörnyűség mindegyre nő.
Egy szálíg elveszünk-e mi?
Vagy fog maradni valaki,
Leirni-e
Vad fekete
Időket a világnak?”

S ha elbeszéli úgy, amint
Mepértük mi ezeket mi mind:
Akad-e majd
Ki ennyi bajt
Higgyen, hogy ez történet?
És e beszédet nem veszi
Egy brült, rémülésteli,
Zavart ész meséjének?”

Székely Alkalmazottak zenekara, valamint a Csíkszeredai Zenegyűjtő megzenésített Petőfi verseket adtak elő. A dalárdák énekszámain kívül szavaltatok gazdagították a műsort.

A műsor lezajlása után kezdődött az emlékmű megkoszorúzása. A Romániai Magyar Népközösség képviselőitében Teleki Ádám gróf gyönyörű piros szegfű koszorút helyezett el, Széle Béla jr. az EMKE, Hecrosz Béla a romániai magyar újságírók nevében koszorúzták meg az emlékművet.

ROMÁN MUNKÁSOK AZ EMLÉKMŰNEL

Délután 2 óra felé megjelentek a román munkásság képviselői és megkoszorúzták Petőfi Sándor síremlékét. Ezenkívül még igen sok szebbnél-szebb koszorút helyeztek el a síremlékre, amelyet valóságos virágerdő borított. Este 9 órakor díszelőadás volt a segesvári Városi Színházban, ahol az ünnepi beszédet Kertész István mondta.

A kolozsvári magyarság is méltóképpen adózott Petőfi emlékének, amennyiben vasárnap este ünnepélyt rendeztek a Magyar Színházban. Az előző és nagyszámú közönség zsufolásig megtöltötte a sétatéri Magyar Színházat. Elsőnek Asztalos Sándor dr. mondott beszédet, utána Nagy István, Jordáki Lajos, Szabó Árpád és a román munkásság nevében Surdu Mihail szólaltak fel. A beszédek elhangzása után szavaltatok következtek, majd énekszámok zárták be a magasszínvonalú ünnepélyt.

A SZABADFALUI PETŐFI-EMLEKMŰ MEGKOSZORÚZÁSA

A Petőfi Sándor halálának kilencvenedik évfordulója alkalmából Szabadvallun tervezett kegyeletos emlékünnepély — mint megirtuk — nem volt megtartható. A helyi hatóságok azonban megengedték a Petőfi-emlékműre a közönség letételét. A Magyar Népközösség bánsági tagozatának koszorúját Martzy Mihály, Páll György dr. és Szappanos Gyula helyezték el. Koszorúkat hoztak még Szily Miklós a Magyar Dalárda, Veri Károly a Magyar Népközösség jászsevárosi tagozata és Ölvédi Lajos a temesvári székelység nevében. A jászsevárosi népközösség

ezenkívül még a világháború szabadvallusi halottainak emlékére is koszorút tett le. V nap délelőtt Temesvárról igen sokan záradtak Szabadvallura, hogy lerójják kegyeletos Petőfi Sándor halhatatlan emléke iránt. Jelen azonban az emlékünnepélyre nem érkezett Nagyszébenből az engedély, a tömeget megengedték be a parkba, később azonban megengedték, hogy azok, akik virágot hoztak, egyen emlékműhöz járulhassanak és csokruktegység.

Nelson és lady Hamilton relikviái a greenwichi tengerészeti muzeumban

Londonból jelentik: A nagy brit tengernagyvetlen leszármazottai, Hugh H. E. Nelson-War Philip Nelson-Ward tengernagy özvegye és Nelsonra és lady Hamiltonra vonatkozó szent relikviáit ajándékozták a két évvel ezelőtti melett greenwichi tengerészeti muzeumnak. A viák eredetileg a két Nelson-Ward testvér nagjának, Nelson és Lady Hamilton egyetlen leányának, Horatia Nelsonnak, Philip Ward anyjának lelkész feleségének tulajdonában voltak. H. Nelson 1881-ben halt meg és igen nagy gondozott értékes emléktárgyakat ekkor idősebb unokára, a jelenlegi adományozóra hagyta. Horatia a század hatvanas éveiben igen nehéz anyagi környek között élt. Ekkor adta el Albert herceg beszéltésére Nelsonnak Trafalgárnál hordott ruháját 1500 font sterlingért, de a relikviágyobb és főként személyes vonatkozású darak nem vált meg élete végéig.

A most odaadományozott emléktárgyak igen sok személyes természetű okirat és családi lelez van. Többek között Nelsonnak egy leve melyet a négyéves Horatianak írt a „Victoria” déltetéről Nápolyból, 1804-ben. A levéllel a nagy egy óráit küld a rajongásig szeretett kisknak — ez az óra most az emléktárgyak között — de, mint írja, a kért kutyát nem küldh mert kutyák nem tartanak a fedélzetten. Eh küld neki egy kis arany joujou-t, amelyet bizony Nápolyban vásárolt.

Másik értékes emléktárgy Nelsonnak élelságu arcképe tengernagyi egyenruhában. Ezt pet Guzzardi nevű olasz festő készítette Nápoly 1799-ben. Az arcképen még igen erősen látsz a seb, amelyet Nelson a nilusi csatában a hor kapott. Érdekes, hogy a képet eredetileg a sznak szánták, mint a „nilusi győző” arcképet. Régi távcső, a kor divatja szerint készült niatűrök vannak a gyűjteményben, azonkívül son gyermekkori francia nyelvtankönyve saját jegyzéseivel, amely szerint 1873 november 5-ét tanulni franciául. Ebbe a könyvbe Lady Milton a következőket jegyezte be: „Ez a köny nagy, dicső és győzelmes Nelsoné volt. Most le és egyetlen gyermekéé, Horatia Nelsoné. Emmililton”.

A gyűjtemény egyik legértékesebb részét a porcellán tányérok alkotják, amelyeket cesterben nemzeti ajándékképen készítettek Nnak. Eredetileg a fejedelem készlet 260 darabolt. A tányérokon mindegyiken lady Hamilton képe volt, de mindegyik arckép más és más v

A gyűjteményt a muzeum egyik külön ter helyezték el.

SCALA moz

keddtől kezdődőleg keltős sláger műs

EMIL JANNINGS-va

A zsarnok

ANNY ONDRA,
HANS SONHKER-rel

Beetrány
a divatszalonban

Előadások 5, 7 és 930 kor.

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat kivéve napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Bernard Shaw — 83 éves

Nemrég ünnepelte Bernard Shaw, a világhírű író 83-ik születésnapját. Ebből az alkalomból eleveztük fel az alábbi többé-kevésbé ismeretlen anekdotákat, amelyek Shawnak a színházhoz való viszonyát is érdekesen megvilágítják.

Newyorkban néhány évvel ezelőtt Shaw egyik darabját játszották, amely rettenetesen hosszú volt. A főpróbán rájöttek, hogy a legtöbb néző nem nézhetné végig a darabot, mert lekésné a vonatot. Táviratozták tehát Shawnak:

„Engedje darabját megrövidíteni, mert a nézők lekésik vonatjukat!”

Shaw azonnal válaszolt:

„Rövidítést megtiltom, változtassák meg a menetrendet!”

Egy mexikói borotvapengégyár 10 ezer fontot ajánlott fel Shawnak arra az esetre, ha a gyár pengéjével leborotválja a szakállát.

— Ajánlatuk megítélés, — válaszolta az író — de nem fogadhatom el. Összeüjított műveimnél is híresebb és értékebb a szakállam.

Egy alkalommal megkérdezték tőle:

— Hiszi, hogy az, aki pénteken nőszül, egész életében boldogtalan lesz?

Shaw gondolkodás nélkül válaszolt:

— Feltehetően hiszem. Miért lenne a péntek kivétel?

A Manchester Guardian 10 évvel ezelőtt körkérdezt rendezett arról, hogy ki Anglia legnépszerűbb írója. A legtöbb szavazatot, 1180-at Gasworthy kapta, utána Wells következett 993, Kipling 555 és Barrie, a drámaíró 286 szavazattal. Shaw csak egészen elenyésző számú szavazatot kapott, ami azért érdekes, mert kiderült belőle, hogy Shaw mindennél népszerűbb, mint a saját hazájában.

De a legérdekesebb az, hogy néhány év előtt a cambridge-i egyetem vitategyesületének egyik ülésére azt a javaslatot tűzték ki, hogy mondja ki a dicsőség: Shaw a civilizáció komoly veszedelme. A javaslat mellett 46, ellene 60 diák szavazott. 11 szavazaton mult tehát, hogy Shawt nem nyilvánították a civilizáció ellenségének.

Londonban érdekes történetet mesélnek arról, hogy milyen körülmények között vette feleségül Shaw Miss Townshendet, a „zöldszemű milliomosnőt”

Az író fiatalkorában szenvedélyes biciklista volt. Egy ízben egy kirándulás alkalmából felborult a gépjével és súlyos bokatorést szenvedett. A szerencsétlenség az író Miss Townshend háza előtt tört. A sebesültet a szép Miss házába vitték, ott részestették első segélyben és ott is ápolták néhány napig. Shawnak nem tetszett a dolog s két nap múlva feltünés nélkül menekülni próbált. Kísérlete azonban kudarcra végződött, olyan szerencsétlenül lépett ki az ajtón, hogy bokáját újra kifecikeltette.

A miss kiszaladt a szobából, rémülten látta a padlón a félajlott író és hozzáfogott a magáhozszírtéshez. Shaw felvette a fejét és amikor megpillantotta a misst, elhaló hangon megkérdezte:

— El akar engem venni?

— Igen felelte a miss.

Shaw ebben a pillanatban újból elkajlott. A rossz nyelvecik szerint — nem a lábfájdalomtól.

Allítólag ez Bernard Shaw házasságának története.

1798. augusztus 1-én aratta Nelson Horátius angol tengernagy híres győzelmét Abu-kir mellett. Nelson, aki már régebbi csatában jobb karját vesztette, valóságos ildörzte a francia hajóhadat, amely bujdosott előre. Az abukiri öbölben végre megtalálta a francia hajóhadat és azt teljesen megsemmisítette. Az abukiri diadal Angliában nagy örömet keltet. Az angol király a Nilus bárójává nevezte ki Nelsont és évi kétezer font tiszteletdíjat engedélyezett neki.

1808. augusztus 1-én született Románországban Barnuti Simion tanár. Balázsfaiban tanárkodott. A mult század ötvenes éveiben előbb Bécsbe, majd Páduába ment, ahol jogi tanulmányokat végzett. A iasi egyetem meghívta a jogtudományi tanszékre, amelyet körülbelül tíz évig töltött be. Több értékes jogi munkát is írt.

1887. augusztus 1-én halt meg Kolozsvárott Balázs Sándor író. Számos vidám elbeszélést írt. Ezenkívül magyarra fordított sok angol és francia humoros regényt és vígjátékot.

1926. augusztus 1-én alakult meg a Romániai Katolikus Nőszövetség. Céljaul tűzte ki a nőknek a szociális munkára való nevelését, a szociális védelmet és a háziipar fellendítését. A nőszövetség élén a szövetségi tanács áll.

— Mihai nagyvadját tengerészhadnagyvá avatják. Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király elhatározta, hogy 1939. augusztus 15-én a tengerészet napján Mihai nagyvadját tengerészhadnagyvá avatják.

— Birói áthelyezések lesznek szeptember 15-én. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyi miniszteriumból kiszivárgott hírek szerint a birói áthelyezésekről szóló rendelkezés szeptember 15-én kerül nyilvánosságra.

— Lelki kényszerből ájfel megkongatta a harangokat. Nagyszebenből jelentik: Az egyik Nagyszeben melletti községben az elmúlt éjszaka 12 órakor megkongatták a harangot. A lakosság rémülten menekült az utcára, közben kiderült, hogy a harangokat egy Cristea Vasile nevű ember kongatja, aki elmondotta, hogy látomás volt, amelynek során az Urísten megparancsolta, hogy szólaltassa meg a harangokat. Ennek a kényszernek engedve fellopózott a toronyba és végrehajtotta a parancsot.

DIANA

állat erő, jókedv árad!

— A spanyol államkincstár érkészeltett kiadta Franciaország Spanyolországnak. Madridból jelentik: Az a spanyol bizottság, amely felhatalmazást kapott a spanyol kormánytól a Franciaországban levő spanyol aranykészlet átvételére, vasárnap 40 tonna súlyú öt dolláros érpénzt vett át a Francia Banktól. A spanyol államkincstár ez a része már el is indult a határ felé.

— Lezuhant egy repülőgép, valamennyi utasa meghalt. Moszkvából jelentik: Súlyos repülőbaleset történt vasárnap este. Egy utasszállító repülőgép, amelyen négy utas, köztük Koculov tábornok is helyet foglalt, lezuhant és a repülőgép valamennyi utasa meghalt.

— Végét ért a laibachi eucharisztikus kongresszus. Laibachból jelentik: A nemzetközi eucharisztikus kongresszus vasárnap végét ért. A záróünnepségen 60 ezer ember és a kormány valamennyi tagja résztvett.

— A kenti hercegi pár európai körutrá indul. Londonból jelentik: A kenti herceg és felesége össze Ausztráliába utazik, ahol a herceg átveszi a kormányzó méltóságát, előzőleg azonban nagyobb európai körutat tesznek. Jelenleg már Párisban tartózkodnak, ahonnan a Rivierán keresztül Olaszországba, innen Tirolon át Jugoszláviába és Magyarországon keresztül Lengyelországba utaznak. Az angol király öccse és felesége autón teszik meg az utat.

— Az Erdélyi Múzeum Egyesület vándorgyűlése ez évben augusztus 27—29 napjain Gyergyószentmiklóson lesz. A vándorgyűlés augusztus 27-én délelőtt 11 órakor az ipartestület helyiségében diszgyűléssel kezdődik. Az elnöki megnyitót után a titkári előterjesztésekre, majd az üdvözlésekre kerül a sor. Utána Tavasz Sándor dr. tart előadást Az ember filozófiai értelmezése címen. A diszgyűlés után a Dacia-étteremben közömbd lesz. Az Erdélyi Múzeum Egyesület alapítójáról, Mikó Imre grófról Balogh Ernő dr. mond szerlegbeszédet. A vándorgyűlésen jogi, társadalomtudományi, bölcsészeti, nyelvés és történeti, természettudományi, és orvosi előadások lesznek

Az „ALMAJANA”

takarékpénztár Bozovici (Caras) i. évi szeptember hó 25-én d. u. 4. óra a bozovici-i járásbírószágon önkéntes birói árverés eladja intézeti háza és emeletes szálloda

(—) KÖZSEGI BÍRÓ CSAK AZ ILLÓ SÉG LAKÓSA LEHET. A közigazgatási rendelkezése szerint községi bíró csak lehet, aki állandóan az illető községben lakik. nescu miniszterelnök leiratot intézett a prefekturájához, amelyet felszólít, hogy engedélyezze az érveit. Ennek következtében az illető bírókat, akik nem laknak községükben, leváltják.

(—) SEBES BÉLA MEGHALT. A mesvár egyik ismert egyénisége, Sebes Béla temetkezési intézet volt igazgatója, hetvenöt éves korában meghalt. Sebes Béla egész életét a temetkezési vállalatokhoz, amik Margit cég alatt Varga Imre tulajdonát tartották, a vállalatot a város átvette, Sebes rált annak élére, és még hosszú éveken vezette azt. Halálát leánya Erzsébet, férday Lajosné gyalozlja. Temetése kedden a gyárárosi kápolnában.

(—) VARRÓ JÓZSEF HALÁLA. Szentesi érte a resciai Magyar Olvasókört Varró József elhalálózásával. Az elhunyt Hódmezővásárhelyen született és mint ifjú kás az 1900-as évek elején telepedett le Romániában, ahol legnagyobbat üzemében, az U osztályában dolgozott lakadatulán kitarján kálködése nemcsak szakmájában merült ki, közművelődés terén is részt vett. Egyik tója volt az 1910-ben életre hívott Magyar Könyvtár. Az egyesületben mint pénztáros működött, és később mint alelnök, valamint tagja buzgalkodott az általános művelődéséért. Varró József legnagyobb érdeme a csoport megteremtése és fejlesztése volt. Számos alkalommal lépett a közönség elé, tékával, alkalmi verseivel, énekszámokkal derüs órákat szerzett hallgatóinak és sok együletének.

(—) HALÁLOZÁSOK. Meghaltak: Srenc ötvenhárom éves meszáros, Schwarz született Grün hetven éves magánzó, I vel huszonhárom éves földműves, Schneid harminchétt éves kocsi.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi a következő gyermekek születését jelen Tóth Janka, Stoidin Ioan Cornel, Paulin

(—) ORVOSI HÍR. Hoffmann Mikl bész és ortopéd orvos (nyomorék- és csont tek specialistája) újból megkezdte rendezésű I., Páris uca 13 szám alatt (az i temploma mögött). Telefon: 23—32.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLTATÁSA

Kedden, augusztus 1-én a szolgálati következő:

Az I. kerületben az Unirii téren le gyógyszerház.

A II. kerületben a Traian téren le gyógyszerház

A III. kerületben a Miron Costin kán levő Merker gyógyszerház

A IV. kerületben a Vacarescu uca Braun gyógyszerház

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerzet kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza álszakaj szolgálatot tart.

Mozi

M Ű S O R:

KEDD, AUGUSZTUS 1.

APOLLO: Kortávré (angol film)
CAPITOL: Poz Arthur (francia film)
CORSO: (volt Rivoli) Ultimátum (francia film)
SCALA: A zsarnok (német film), Botyó (francia film)

Több mint ezer kilométer óránként!

New Yorkból írják: Troy Keith amerikai repülőhadnagy, 670 mérföld (1078 kilométer) óránkénti gyorsaságot ért el gépén, de nem vízszintes, hanem úgynevezett zuhanó repüléssel. Ennek az a célja, hogy a repülő függőlegesen lefelé irányítja magát, miközben motorja teljes erővel forog. A manóvány rendkívül veszélyes, de nem a nagy sebesség, vagy a zuhanás miatt, hanem annak a rettentő nyomásnak következtében, amit a gép és pilóta a zuhanó-pálya végén, a függőlegesből az egyenesrepülés felé történő átmeneténél átél. Szakértők szerint egyáltalán nincs akadály, hogy a zuhanórepülés sebességét a közeljövőben még tovább növeljék, de nagy kérdés, vajon az ember elbírja-e a vízszintesbe-kanyarodás alkalmával fellépő igénybevételt, tartós ártalmak nélkül. Az emelkedés szervezete a földi gyorsulásnak legfeljebb 14-szeresét bírja ki, de azt is csak egytől másodpercig. Ilyen mutatóvonalok alatt pedig jóval nagyobb terhelést kell számítani.

— Elkészült az angol királyi pár belgiumi látogatásának hivatalos programja. Londonból jelentik: Nagy vonalokban már elkészült VI. György és Erzsébet királyné belgiumi látogatásának hivatalos programja. Az uralkodópár október huszonegyedikén hadihajón érkezik Osztrába, ahonnan különvonaton folytatják útjukat a fővárosba. Brüsszel északi pályaudvarán fogadják a királyi üdvözlő vendégeit. VI. György megérkezése után fogadják a brüsszeli diplomáciai követségi tagjait és a belga főméltóságokat. Október huszonegyedikén Brüsszel városa fényes ünnepséget rendez az ősi városában. Az uralkodópár Antwerpenbe és Monstba is ellátogat belgiumi tartózkodása alatt.

— ARANYERNÉL ÉS BÉLDUGULASNÁL, valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, felfúvódás és székülségi rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes FERENC JÓZSEF termárvíz csakhamar igen jótévé megkönnyebbülést hozhat. Kérdezze meg orvosát.

— Uj hétfői lap Budapesten. Budapestről jelentik: „Nemzetőr” címen új hétfői lap jelent meg a magyar fővárosban. A lap főszerkesztője Molnár János, felelős szerkesztője és kiadója Ambrus József, a Turul szövetség fővezére. A lap pártoktól teljesen független és a magyar állami függetlenségének eszméjét szolgálja. Petőfi szellemében folytatja a követeit és ezt a címben is kifejezésre juttatja, mert Petőfi hasonló című lapot szerkesztett.

— Egyiptom elismeri a Szovjetet. Londonból jelentik: Az egyiptomi kormány utasította min Osman pénzügyi államtitkár, aki jelenleg Londonban tartózkodik, lépjen érintkezésbe a szovjet kormányval, lépjen érintkezésbe a tárgyalások Londonban Maisky szovjet követtel egy egyezmény megkötéséről, amelyben Egyiptom elismeri a szovjet kormányt, az utóbbi pedig kötelező módon megígéri, hogy nem folytat Egyiptomban semmiféle kommunista propagandát.

— Öngyilkosságot kísérelt meg egy híres detektív. Budapestről jelentik: Vasárnap este lakóközti lakásban öngyilkosságot kísérelt meg a gyári-Kossa Géza hetvenhárom éves magánvagyos, a békeidő kegyik leghíresebb detektív-felügyelője, Krecsányi Kálmán jobbkeze. Magyar-Kossa a háború után nyugdíjba ment, majd magánvagyosirodát létesített, amely az utóbbi időben ugyiszólván már semmit sem jövedelmezett és az egykori detektív-felügyelő nézve anyagi gondokkal küzdött. Magyar-Kossa ilágitógázzal megmérgezte magát és eszméletlenül állapotban szállították kórházba.

— TISZTVISELŐ HALALA. Streicher Sándor a Somogyi-jégyár tisztviselője hetvenkét éves korában meghalt. Az elhunyt derék, szorgalmas ember volt, aki tíz évig volt a jégyvár tisztviselője. Halálát övegye és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése vasárnap délután nagy részvét közepette ment végbe.

— Tilea londoni követünk ünnepélyes fogadást rendezett Titeanu sajtóminiszter tiszteletére. Londonból jelentik: Tilea Viorel londoni román követ szombaton és vasárnap ünnepélyes fogadást rendezett az angol fővárosban tartózkodó Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter tiszteletére. A fogadáson résztvett az angol politikai, közgazdasági és diplomáciai élet számos kiválósága, többek között Henderson Arthur és sokan mások.

— NÉHAI COSMA AUREL MINISZTER EMLÉKEZETE. Cosma Aurel dr. volt miniszter halálának nyolcadik évfordulója alkalmával a gyárvárosi görög keleti román templomban Golumba Traian lelkész Mihailovici diakonus segédletével gyászistentiszteletet tartott, amelyen nagyszámú közönség jelent meg. A család tagjai Cosma Aurel dr. volt képviselő, ügyvéd vezetésével jelentek meg, ott voltak továbbá Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezetőtitkár, a különböző hivatalok vezetői, valamint igen sokan azok közül, akik a háború előtt az elhunyt egykori miniszterrel együtt a románság szellemi és politikai vezetői voltak. Az istentisztelet után a közönség a temetőbe vonult, ahol néhai Cosma Aurel dr. sírja felett szintén tartottak egyházi gyászszertartást.

— KÉT ÉVES FIÚCSKA TRAGIKUS HALALA. Calina Paica lugosi földművesasszony a Temes partján levő rétjére ment kaszálni és magával vitte két esztendő kisfiát is. Amíg az anya dolgozott, a fiú a folyó partján játszott. Calina Paica hirtelen sikoltozásra lett figyelmes és rémülten látta, hogy kisfia beleesett a Temesbe. Mielőtt segíthetett volna rajta, a gyermek a habokba fullt.

— A FŐPOLGÁRMESTER KABINETFŐNŐKE SZABADSÁGON. Burai Coriolan dr. főpolgármesteri kabinetfőnök ma kezdi meg nyári szabadságát. Távollétében Cornea Victor irodafőnök helyettesíti.

— CSENEI GAZDÁT HALÁLRA GAZOLT A SZÉKÉR. Tanase Jiva negyvenkét éves csenei gazdálkodó tegnap reggel leestett a búzával súlyosan megrakott szekérről, amelynek kerekei keresztül gázoltak rajta. A gazda olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy tegnap délután meghalt.

Becsípelt meztelen nő a felhőkarcoló teiején

A hajnali órákban különös látvány vonta magára a Times-square járókelőinek figyelmét. Az egyik 15 emeletes épület teiején egy teljesen meztelen nő ült és az uccára lógatta lábát. Percek alatt hatalmas tömeg verődött össze a helyszínén. Ertesítették a rendőrséget, majd a tűzoltókat. A tűzoltók a nő közelébe férkőztek, roppant óvatosan, mert nem tudták, ha a nő észreveszi őket, nem veti-e le magát a tetőről, mint ahogy a közelmúltban megtörtént. A tűzoltók vállalkozása sikerült és a fiatal nőt az egyik kórházba szállították. A nagy csődületre előkerült a nő férje is, akinek az elbeszéléséből azután kiderült, hogy a fiatal nő illuminált állapotban tette meg a különös hajnali kirándulást a háztetőre. A férfi elmondotta, hogy éjszaka nagy vendégség volt náluk, születésnapot ünnepeltek. Ennek során rengeteg szeszestalt, bort, likőrt, konyakot fogyasztottak. Amikor a vendégek elmentek, ő felesége azonnal lefeküdték. Ő azonban elaludt és csak arra ébredt fel, hogy nagy tömeg zajong az uccán.

Józseffalváért

Az egész ország területén a magyarság között serényen folyik a gyűjtés a leégett Józseffalva újjáépítésére. A Déli Hírlap olvasói is kivesszik a részüket az adakozásból, hogy károsult józseffalvai testvéreiket megsegítsék. Szerkesztőségünkbe újabban a következő adományok érkeztek:

P. E.	lei 100
Nagy József	50
Sch. J.	50
Özvegy Karvák Jánosné	50
Kaufmann Ilona	200
Eddigi kimutatott gyűjtésünk	59.076

Mai napig befolyt lei 59.526
A gyűjtést folytatjuk és a Déli Hírlap kiadói hivatal minden hozzáérkezett adományt nyilvánosan nyújtat.

Megszökött egy tizennyolc évi fegyházra ítélt gyilkos a temesvári fogházból

A temesvári büntetőtábla néhány hét előtt tizennyolc évi fegyházra ítélte Oprea Adam aradmegyei Vészalja községbeli lakost, mert agyonlőtte Brait Todor gazdálkodót, akinek feleségével éveken keresztül bizalmas barátságban volt. A gazda utjában állt szerelmüknek és ezért Oprea, aki községi bíró is volt, elvette láb alól. Oprea Adam, aki a temesvári fogházban

várta ügye felebbviteli tárgyalását, munkára kéredezkedett. Több fogollyal együtt be is osztották munkára. Utközben azonban, amikor a munkahelyük felé haladtak, Oprea Adam és egyik fogolytársa, a két évi fogházra elítélt Ii-escu Ion megszököttek. A szökésről értesítették a csendőrséget úgy, hogy rövidesen kézrekerülnek.

Házastársak halálos verekedése

Britz József harminnyolc éves munkás több, mint három évig közös háztartásban élt Dragan Anna huszonkilenc éves asszonnyal. A férfi és a nő között napirenden voltak a civakodások. Néhány nap előtt a veszekedés verekedéssé fajult, amikor az asszony felkapott egy sarlót és azt Britz József hátába szúrta. A sebesült embert az asszony elvitte a kórházba, de nem engedte meg, hogy ott maradjon. Így a sebet bekötötték és Britz, aki az asszony haragjától tartva, nem merte elárulni a történeteket, hazament. Állapota rohamosan rosszabbodott és akkor

mégis elmondta a nővérének, hogy mi történt közte és az asszony között. Britz Józsefet nyomban beszállították a kórházba, de segíteni már nem lehetett rajta és nagy kínok között meghalt. Az esetről a rendőrség tudomást szerzett, megindította a nyomozást és ennek során olyan bizonyítékok kerültek elő, amelyek megerősítik azt a gyanút, hogy az asszony által okozott súlyos sérülés okozta Britz halálát. Dragan Annát a rendőrség őrizetbe vette és átadta az ügyészségnek.

Társaskocsi-szerencsétlenség Stájerlak mellett

Tegnap Temesvárott az a hír terjedt el, hogy Stájerlak közelében egy utaskocsi teli autóbussz az árokba zuhant és négy ember életét veszítette, tizen-növe súlyosabb és könnyebb sebesüléseket szenvedett, négy pedig sérletlen maradt. Igyekszünk minden rendelkezésre álló módon megbízható értesülést szereznünk a szerencsétlenségről, azonban így is hiányos adatokat kaptunk. Az autóbussz, amelyel a balatoni történet, Oravica és Bozovica között közlekedett

naponta. Stájerlak közelében járt, amikor eddig még ki nem derített okból az útmenti mély árok szélére került és abba felebeordult. Az utaskocsi több mint száz utasok között a szerencsétlenség után csak néhány maradt életben, a többiek súlyosan megsérültek. Informátorunk szerint az utaskocsi közl tizen-négyen sebesültek meg és pedig többnyire könnyebben. A sebesültek között van a gépkocsi vezetője is.

Református népünnepély

Ujkisodán egyházi építkezés alapja javára

SPORTSEMÉNYEK

Hány kisebbségi játékos szerepel a nemzeti bajnokság A divíziós csapatában

A 274-ik cikkely. Szomorú sors vár a kisebbségi egyesületekre

A fővárosban megjelenő Gazeta Sporturilor érdekes kimutatást közöl arról, hogy az A. divíziós csapatokban hány kisebbségi játékos szerepel. Ismeretes, hogy az etnikai számarányt a szövetség már a következő őszi bajnoki idényben be akarja vezetni, amely szerint a jövőben a nemzeti bajnokság A. osztályában szereplő csapatokban 6:5 lesz az arány. Erről különben a szabályzatba beiktatandó 274-ik cikkely intézkedik, amellyel a Comitetul Federal augusztus 8-iki ülésén foglalkozik a szövetség. A sportlap megjegyzi, hogy a cikkely alkalmazása

nagy változást idéz elő a csapatok összetételében,

mert a nemzeti bajnokságban szereplő csapatokban a következő kisebbségi játékosok szerepelnek:

Venus: összesen 4: Bodola, Demetrovici, Juhász, Eisenbeisser.

Rapid FC: összesen 3: Auer, Barátky és Márton.

Juventus: összesen 5: Szadovszky, Prasszler, Klein, Palmer és esetleg Varjassy.

Ripensia: összesen 8: Bürger, Régdon, Korbormányi, Gáll, Nagy, Dobay, Marksteiner, Zsifkovits.

TMAC: összesen 12: Eichler, Gerber, Galgóczy, Kohn, Péter, Jánosy, Bücher, Persam, Tóth, Reiter, Zsizsik II., Possák.

AMTE: összesen 11: Gerold, Szaniszló II., Szurdí, Szabó, Batrin, Perneky, Léb, Reinhart II., Bermoser és Pintér.

Victoria: összesen 2: Szántay és Páll.

UDR: összesen 7: Fülöp, Fodor, Csipai, Lakatos, König, Zsizsik I., Kakerda.

Kárpát FC: összesen 11: Hevesi, Ardos, Damian, Holtzmann, Szerényi II., III., IV., Gidai, Kert, Telegdy, Szőke.

Hiányzik tehát a Sportul Studentesc és az Unirea-Tricolor csapata, amelyben jelenleg nem szerepel kisebbségi játékos. Kovácsot valószínűleg nem játszatja az obori csapat. A Gazeta Sporturilor összehívása természetesen nem teljes, mert hiányzik például Endreffy Iván, Kórony, akik a Juventus elsővonalbeli játékosai.

A lap a továbbiakban a következőket írja: „A fenti kimutatásból kitűnik, hogy

az AMTE, Kárpát FC és TMAC csapatainak a legkilátásalanabb a sorsa,

mert a román játékosoknak a csapatba való beállítására — tekintve, hogy nincsen honnan szerezzenek román játékosokat — lényegesen csökkeni értéküket. A három csapat mai helyzetében arra van ítélve, hogy alsóbb osztályba kerüljön, ha csak valami csoda révén nem találnak megfelelő képességű román játékosokat, akikkel szembe tudnak nézni a körülményekkel“.

Amint már fentebb említettük, ezt a nagy horderejű ügyet a Comitetul Federal augusztus nyolcadiki ülésén tárgyalják és a szövetség határozata döntő kihatással lehet a még meglévő kisebbségi egyesületek jövőjére nézve, mert a

Megvesztegették a marosvásárhelyi csapat kapusát...

Mures—Gloria CFR 2:0 (2:0)

Vasárnap játszották le Marosvásárhelyen a második minősítő mérkőzést, amely a Mures győzelmével végződött. Ez a győzelem azonban nem volt elégséges ahhoz, hogy a csapat bejusson az A) ligába, mert a múlt vasárnap a galatii csapat 4:1 arányban győzött. Ennek a győzelemnek azonban meg van a maga külön története. A Mures vezetősége ugyanis feljelentette Várday nevű kapusát, aki a vezetőség állítása szerint eladta csapatát és ezért nagyobb pénzeszeget kapott. Az első mérkőzés 12-ik percében Várday „megsérült” és kiállt a csapatból. A csapat tagjai nyomott hangulatban érkeztek vissza Marosvásárhelyre, egyedül Várday nem látszott szomorúnak, sőt egész úton vidám volt és feltűnően sok pénzt költött el. Az egyesület gyanút fogott és feljelentésre a rendőrség bevezette a nyomozást, a melynek eredményeképpen Várday lakásán 6000 lei készpénzt és 60 darab 500 leies fél bankjegyet találtak. A vállalatnál Várday úgy nyilatkozott, hogy a pénzt a bucarestii Olimpiától kapta. A játékosnak ezt az állítását nem hitték, mire tovább vallatták és később tényleg bevallotta, hogy a pénzt egy Farkas nevű marosvásárhelyi jelenleg Galatiban élő egyéntől kapta azzal a feltétellel, hogy sérülést szimulál-

jon és hagyja el a játékeret. A „sérülésért” negyven ezer leit kap, ebből 10 ezer leit kifizetett, harmincat pedig azután kap meg, miután a galatii Gloria CFR bejutott az A) divízióba. Hogy megnyugtassa Várdayt a harmincezer leinek a „felét” előre lefizette és pedig olyképen, hogy hatvan darab 500 leies kettőbe tépt és az egyik felét átadta a játékosnak. A Mures vezetősége az ügyészségen feljelentette Várdayt, akit a rendőrség nyomban le is tartóztatott. Vasárnap természetesen nem játszott és helyette Szász állott be a kapuba. A marosvásárhelyi ügyészség átiratára a galatii ügyészség házkutatást rendelt el Farkas lakásán, ahol megtalálták a Várdaynak átadott hatvan darab 500 leiesek másik felét. Farkas, hogy a hatóságokat félrevezesse a pénzt a kályhába rejtette el, hamuval letakarva.

Ami a vasárnapi mérkőzés illeti, azon a Mures csapata végig fölényben játszott, még sem sikerült behoznia a galatii csapat előnyét. Heves iramú játék alakult ki, amelynek során Ince II. a 10-ik percében megszerezte a vezetést, később ugyanő kettőre szaporítja a gólok számát. A Gloria CFR csapata elkeseredetten védekezik, igyekszik az eredményt tartani, ami sikerült is és így a pályán elért eredmény alapján bejutott az A) divízióba. Kérdés, hogy ez a bejutás biztos lesz-e, mivel a vesztegetéssel kapcsolatos vizsgálatnak valószínűleg kihatása lesz a lejátszott mérkőzésekre is. A romániai sport történetében páratlanul álló eset iránt országszerte igen nagy érdeklődés nyilvánul meg és a sportközvélemény joggal elvárja, hogy a szövetség olyan megtorlásokat alkalmazzon, amely elrettentő példája lesz a jövőre nézve.

Moti Spakov pontozásos győzelmet aratott Cheo Morejon ellen

Szépszámu közönség előtt bonyolították le az Electrica-pályán a két hívatásos öklívív mérkőzést, amely nivós küzdelmet hozott. A két profiboxoló mérkőzése előtt az amatőröklívívök csapata össze. Az eredmények a következők: Dudeu (CAMT) győzött Knezevits (Ilsa) ellen, Bercea (CFR) pontozásos győzelmet aratott Tóth (CAMT) ellen, Gilicze III. (CAMT) legyőzte Moricz II. (Ilsa) versenyzőt, a Mészáros (Vultur) — Lichtfuss (III. ker. Sc), Istrate (CFR) — Basch (CAMT) és a Mencerz (Ilsa) — Vasilescu (CAMT) mérkőzések döntetlenül végződtek. A Moti Spakov — Cheo Morejon mérkőzés egyenlő ellenfelek küzdelmét mutatta. Spakov tizenöt-husz kilós súlyelmélet és fekete kubai bajnok mozgékonyágával ellensúlyozta. A változatos küzdelem két pont előnnyel Moti Spakov javára dönt el és így 199 ponttal Morejon 197 pontjával szemben győzött.

A marosvásárhelyi úszóversenyen jég hideg vízben a temesváriak nem tudták kiuszni formájukat

Marosvásárhelyen két napos úszóverseny volt, amelyen öt város legjobb úszói vettek részt. Az Ilsa úszói a versenyeken kitűnően szerepeltek. A vízpoló-csapata azonban a tizenegy fokos víz miatt nem tudott győzni. A szokatlanul hideg vízben a csapat két játékosa meghűlt és ezért a más-dik napi mérkőzést az Ilsa lemondta. A pontversenyt a marosvásárhelyiek nyerték meg a bucarestii versenyzők elől. Temesvár a harmadik helyen végzett. Az eredmények a következők voltak:

AZ ELSŐ NAPON:

50 méteres gyorsúszás: 1. Püllök ILSA 28 mp., 2. Békés MSE 29. mp., 3. Halin ILSA, 4. Favia ILSA.

800 méteres gyors: 1. Kelemen MSE 12:13.4, 100 méteres hátúszás: 1. Püllök ILSA 1:20.5, 2. Veres MSE 1:23, 3. Fischer Bucuresti 1:32.6.

100 méteres női mellúszás: 1. Fevval Nagyszében, 2. Schlusser Nagyszében, 3. Perlaky MSE.

100 méteres mellúszás: 1. Békés MSE 1:21 p, 100 méteres ifjúsági gyors: 1. Hartmann Nagyszében 1:14.4.

100 méteres gyorsúszás: 1. Püllök ILSA 1:04.8, 2. Kelemen 1:05.8, 3. Bohunicki ILSA 1:08.

100 méteres női gyors: 1. Rafael CAA 1:26, 2. Ianás MSE 1:28.

200 méteres mellúszás: 1. Herz Nagyszében 3:10.4.

4×200 méteres váltó: 1. MSE 11:10.8, 2. Bucuresti 12:09.8.

A MÁSODIK NAPON.

50 méteres ifjúsági: 1. Strufel MSE 30.6 mp., 2. Karlman Nagyszében 31.2, 3. Ostovits ILSA 31.8.

3×50 méteres ifjúsági vegyes staféta: 1. MSE 1:52.8, 2. Bucuresti 1:53.4, 3. ILSA 1:54.4.

3×100 vegyes férfi staféta: 1. MSE 3:50, 2. ILSA 3:55.2, 3. Bucuresti.

4×100 méteres gyorsstaféta: 1. ILSA 4:35.8, 2. MSE 4:46, 3. Bucuresti 5:34.

400 méteres gyorsúszás: 1. Kelemen MSE 6 perc, 2. Puskás Bucuresti 6:22, 3. Fábán ILSA 6:43.

200 méteres gyors: 1. Kelemen MSE 2:31.2, 2. Bohunicki ILSA 2:35.8.

200 méteres női mellúszás: 1. Perlaki MSE 3:40.4, 2. Freibardt.

100 méteres női hátúszás: 1. Perlaki MSE 1:44, 400 méteres női gyorsúszás: 1. Tamás MSE 7:14.

Műgrás: 1. Lascu CFR Bucuresti, 2. Rosendorfer Nagyszében.

Vízpoló: Viiforul-Dacia—MSE 2:1 1:1).

A vízpolót a marosvásárhelyiek nyerték 5:2 (1:2) arányban az ILSA csapata ellen.

Foto Sport-Otikp

Fotolaboratorium „Agfa”, „Kodak” és „Voigtlander” gépek és filmek.

A. M. Mülley

Timisoara I., Strada Solderer 11.

274. cikkely életbeléptetése azt jelenti, hogy sok egyesületnek el kell bocsátania játékosainak nagy részét,

akik között válogatott játékosok is vannak. Ez végeredményben a kisebbségi egyesületek életképtelenségét jelentené, ami után nem marad más hátra, mint hogy ezek az egyesületek feloszlanak. Ezt remélhetőleg a szövetség sem kívánja, mert úgy a múltban, mint a jelenben is a kisebbségi játékosok nagy mértékben hozzájárultak a román labdarugás színvonalának emeléséhez. Ha mégis megvalósul, nem marad más hátra, amint azt vasárnapi számunkban is megírtuk, hogy megalakítják a kisebbségi labdarugóligát. Ez viszont a Romániai Magyar Népközösség hatáskörébe tartozik, amelynek feladata, hogy egybe tömörítse a kisebbségi magyar sportolókat, akiknek ezáltal biztosítja a szabad fejlődését és a sportbeli haladását.

19. augusztus 2.

A László emlékverseny férfi egyesét Chambree II. nyerte

Vasárnap zajlott le a Weekend-stradon a László emlékversenyre rendezett ping-pong-verseny. A verseny igen népszerű volt és érdekes küzdelmek zajlottak le. A rendezőség valamennyi helyezettet eredményesen részesítette és a tragikus körülmények közt elhunyt László iránti kegyelemből valamennyi nagyjúdíj megjelent az asztalnál. Érdekes esemény, hogy a férfi párost ezúttal a fiatal Chambree III. és Shrimpel nyerték Chambree II.—Petsovsky és Chambree III. együttesen a Vulturul színűben. A férfi egyesét, László Mihály örökét Chambree II. nyerte, úgy, hogy a kiváló versenyző most városi, mint a Weekend-strand bajnoka lett. A következők voltak:

- I. oszt. férfi egyes:** 1. Frey (Vulturul), 2. Országh (III. kerület), 3. Krausz (Ifjúsági Egyesület).
Férfi páros: 1. Chambree III. (Vulturul)—Chimpel (Ifjúsági). 2. Chambree II.—Petsovsky (Ifjúsági). 3. Heusler—Herskovits (CAMT).
Női egyes: 1. Heusler Maca (CAMT), 2. Bern-Magda (CAMT), 3. Kovács Tusi (III. kerület).
Kezdők versenye: 1. Hutterer (Ifjúsági), 2. (Ifjúsági), 3. Széles (Ifjúsági).
Ifjúsági verseny: 1. Ország (III. kerület), 2. (Ifjúsági), 3. Hutterer (Ifjúsági).
Törpeverseny győztese Széles (Ifjúsági).

Anggurukkal mérkőzik Tony Galento bokszbajnok

Atlantic Cityből jelentik: Tony Galento bokszbajnok, aki nemrégiben vívott világbajnoki mérkőzést Louis bokszbajnokkal és tőle vereséget szenvedett, most különösen produkciókban mutogatja magát. Anggurukkal vív bokszmérkőzéseket. Legutóbb hatalmas tömeg előtt vívott egy ilyen mérkőzést. A kettő meglepően ügyes „ellenfélnek” bizonyult. Tíznyomán Tony Galento teste már tele volt kék és piros foltokkal, mire a döntőbírák beszüntették a küzdelmet.

Magyarország csapata vezet a Horthy-kupában

A Horthy-kupa vasárnapi fordulójában Magyarország csapata óriási küzdelemben legyőzte az olasz csapatot, amely váratlanul igen jónak bizonyult. A játékosok viszont a franciák felett arattak győzelmet. A magyar csapat pedig Hollandia együttesét győzte le. Vasárnapi eredmények: Magyarország—Franciaország 4:3 (1:1), Németország—Franciaország 5:2 (1:1), Belgium—Hollandia 5:3 (2:1). A Horthy-kupa állása a vasárnapi forduló után a következő:

1. Magyarország	2	2	—	—	8:4	4
2. Németország	2	1	1	—	9:6	3
3. Belgium	2	1	1	—	7:5	3
4. Olaszország	2	1	1	—	17:8	1
5. Franciaország	2	—	1	—	14:3	1
6. Hollandia	2	—	—	—	24:9	0

A Gloria győzött a Camarasescu kupa teniszmérkőzésen

Az Ilsa és az aradi Gloria közötti teniszmérkőzést a Camarasescu kupáért nagy küzdelem után az aradi versenyzők nyerték meg 3:2 arányban. Hegyi, az Ilsa kitűnő játékosa az első nyertes beteg volt és így nem tudta szokott teljesítményét nyújtani. Az eredmények a következők voltak: Tereanu — Genud (Ilsa) 11:9, 6:4, 6:2, Albert — Hegyi (Ilsa) 6:2, 3:6, 4:6, 0, 6:0, Albert — Genud 6:3, 6:0, 6:3. Hegyi — Tereanu 10:12, 6:1, 1:6, 6:4, 7:5. A páros versenyt az Ilsa teniszegye nyerték meg a következő eredménnyel: Hegyi-Genud — Tereanu-Albert 3:6, 8:6, 7:5, 6:3.

Az Ujpest csapata megnyerte a Középeurópai Kupát

Ferencváros—Ujpest 2:2 (2:0)

A magyar bajnok Ujpest vasárnap ütközött meg a Ferencváros csapatával és saját pályáján csak eldöntetlen sikerrel kücsikarnia. Ez a döntetlen azonban elégséges volt ahhoz, hogy elhódítsa a Középeurópai Kupát, mivel az első mérkőzésen fölünyesen győzelmet aratott. A vasárnapi mérkőzés csaknem meglepetéssel végződött, mert a Ferencváros csapata úgy kezdett, hogy sikerül behozni az Ujpest előnyét. Később azonban a játékosok egyre idegessebbek lettek és ennek tulajdonítható, hogy a 2:0 arányban vezető Ferencváros nem tudta megakadályozni a nagyszerűen rohamozó Ujpest eredményességét. A mérkőzésen a két csapat a következő összeállításban játszott:

Ferencváros: Pálkás—Tátrai, Szoyka dr. — Sárosi III., Polgár, Lázár — Bíró II., Toldi, Sárosi dr., Kiszely, Gyetvai.
 Ujpest: Sziklai — Futó, Fekete — Szalay, Szűcs, Balog — Ádám, Vincze, Zsengeller, Kállai, (Balog), Kocsis.

Hatalmas iramban indult a játék és egyelőre a Ferencváros van fölünyben. A két csapat egyenrangú ellenfélként küzd egymással. Az első negyedórában a Ferencváros megszerezte a vezetést. Az új

pesti védelem 11-est vét, amelyet Kiszely értékesít. 1:0. Változatos játék alakul ki ezután, amelynek során Bíró II. nagyszerűen szalad el, beadása Kiszely elé száll, a ferencvárosi tank lövése ezuttal sem téveszt célt. 2:0. Nagy lelkesedés van a Fradi táborában, mert ha még egy gólt rug a csapat, úgy harmadik mérkőzésre kerül sor.

Szünet után azonban megváltozik a játék képe. Az Ujpest átcsoportosít, Kállai helyét cseréli Baloggal. A lilák a 10-ik percben csökkentik a Ferencváros előnyét. Kocsis nagyszerűen iveli át a labdát Ádámnak, aki közelről góloz. 2:1. A Ferencváros védelem megzavarodik, ezzel szemben az Ujpest társzerű támadásokat vezet. Zsengeller nagy lövéserezsi, amely a kapufán csattan. A 37-ik percben, Balog, aki most balösszekötőt játszik, a 16-os tájáról hatalmas lövést küld kapura, amellyel szemben Pálkás tehetetlen. 2:2.

A Ferencváros csapatában Pálkás volt jó, a fedezettsor jól dolgozott, a támadósorban Kiszely és Gyetvai voltak jók. Az Ujpest és a mezőny legjobb embere Szűcs volt, kivül Futó, Ádám, Zsengeller, és Balog játszottak kiválóan.

Ehetsz, ihatsz, de ne izgasd magad — ez a hosszú élet titka

Newyorkból írják: A hosszú élet és lassú megöregedés sokat vitatott problémájáról érdekes tanulmányt írt a Your life-ben Paul Anderson természet-tudós. Megállapítja a tudós, hogy a hosszú élet első sorban örökölt természettől, illetőleg a szülők és a nagyszülők életkorától függ. A szülőknek ebből a szempontból kétszer, vagy háromszor olyan nagy fontosságuk van, mint a nagyszülőknek. Ha a nagyszülők 80 évig éltek, nem biztos, hogy az unoka is elérje ezt a magas kort, viszont jóval több esélye van erre, ha szülei 80 éven felüli korukban haltak meg. De különösen akkor számíthat az ember hosszú életkorra, ha anyja volt hosszú életű.

MIERT ÉLNEK TOVABB A NŐK?

A hosszú élet tehát az ember szervezetétől és attól függ, hogy a hosszú életre való adottságot nem herdálja-e el. Az életkor statisztikái szerint 100.000 ember közül csak egyetlen egynek van esélye arra, hogy elérje a századik életévét. De ennek az egynek is csak akkor van reménye, hogy Matuszám-kort érjen meg, ha nőnek született. Három százéves ember közül kettő biztosan asszony. Egyes orvosi vélemények szerint az asszonyok hosszabb életkorának nem organikus okai vannak, hanem az, hogy a nők nem kívülről

a nők kevesebb életveszéllyel találkoznak az életben, mint a férfiak.

Hatvanévig évig az emberek ötven százaléka él, mert a pontos statisztika szerint százéves ember közül 50 ezer éri el ezt a kort. A statisztika még továbbbi 14 és fél évet ajándékozik annak a férfinak, aki már elérte hatvanodik életévét és 16 évet a hatvan éves nőnek.

Százéves ember közül 75 ezer éri az ötvenedik életévét,

viszont hetvenhét évet százéves ember közül már csak 25 ezer ember ér meg. Az újszülöttek ma hatvan életével jóval a statisztika, száz évvel ezelőtt még csak harmincöt év volt az átlagos életkor, 1854-ben pedig negyven év. Az átlagos életkor emelkedése az orvostudománynak köszönhető, mert sok gyermeket ment meg a haláltól és sok felnőttet a fertőzésektől, járványos betegségektől.

A HÁROMSZÁZÉVES TEKNŐSBÉKA

Ismerteti a természetudós egyes állatfajok életkorának adatait is. A csirkék átlagos életkora 3—5 év, a kutyáké 20 év, a ponty viszont 150 évet is megélhet. A ló átlagos életkora 30 év, a teknősbékaé három évszázad. Az ember normális életkora 50—80 év között változik. Az ösöktől örökölt természettől függ, hogy melyik életkor-határt éri meg az ember. A szerző nem tulajdonít túlnagy jelentőséget a sportoknak és diétáknak, viszont elismeri, hogy okos, józan életmód révén elérhetjük azt a kort, amit őseinktől örökölt szervezeti adottság folytán elérhetünk.

Hivatkozik Raymond Pearl professzor megállapításaira a hosszú életkor feltételeit illetően. Ez a neves amerikai orvosprofesszor a következő feltételekben jelöli meg a hosszú élet lehetőségét:

— Az átlagosnál lassúbb vérnyomás és pulzus; a szülők hosszú életkora; a karcsú testalkat; negyvenedik életévén túl az ember ne végezzen nehéz testi munkát; alkoholt, vagy egyáltalán, vagy csak igen kis mennyiségben szabad fogyasztani; a dohányzás teljes mellőzése; az ember természetének megfelelő foglalkozás; okos diétával kell élni és nem szabad túltáplálkozni; optimistának kell lenni és kellő pihenőket kell tartani; végül fontos, hogy az ember leküsse érdeklődését, és hogy ne érje szerencsétlenség.

BÉKES TERMÉSZETTEL SOKAIG ÉLSZ!

Azt elismeri Paul Anderson, hogy a hosszú életű emberek — mint azt a százévesek vallomásaiból bizonyítják — megszeghtik a szigorú feltételek egyikét: másikat, viszont azt előre nem tudhatják, hogy melyik feltételt megszegése nem ártalmas szervezetükre.

Az ész nem öregszik olyan gyorsan, mint a test.

Azok az emberek, akiknek az értelem érdeklődését ébren tartja munkájuk, vagy kedvtelésük, az átlagembernél lassabban öregsznek.

Az idősebb ember gyakrabban étkezhet, de minden étkezésnél kevesebbet kell fogyasztania. Vigyáznia kell arra is, hogy sovány ebédje és vacsorája megfelelő vitamint és ásványokat tartalmazzon.

Pearl, professzor aki elismert szakértője a hosszú élet lehetőségeire vonatkozó kutatásoknak,

szigorúan tiltja a dohányzástól, de elismeri, hogy az alkohol mértékletesen fogyasztva, nem rövidíti meg az életet.

Kétezer aggastyán életörténetéből kitűnik, hogy egyikük sem élt teljesen mértékletes életet, volt aki túl sokat evett, akadt olyan, aki mértékletlenül ivott vagy keveset aludt, de abban mindnyájan megegyeztek, hogy

békés természetűek voltak és kerültek az izgalmak.

A professzor erre a következtetésére jutott ebből a megállapításból:

— Az élet hosszúsága általában fordított arányban áll az élet iramával.

Tehát minél lassúbb az ember életének irama, annál hosszabb az életkora.

DELI HIRLAP

Bucurestiben minden újságkioszkban **kapható**
Kérje a DELI HIRLAPOT

= KÖZGAZDASÁG =

Birnak-e szerzett joggal december előtt működő be nem jegyzett kereskedők?

Az 1931. törvény nem tiltotta el a be nem jegyzett cégeket a kereskedelem üzésétől, működésük tehát nem tekinthető illegálisnak

A decemberi cégtörvény nyitva hagyta azt a kérdést, hogy a nem bejegyzett kereskedők a szerzett jog elve alapján folytathatják-e kereskedésüket. E kérdésben a Consum a következő és jogi szempontokból érdekes érvelő cikket közli:

Romániában a kereskedelem 1938. december 15. előtt szabad foglalkozás volt, amely nem volt semmiféle képesítéshez, vagy gyakorlat-hoz kötve és azt szabadon gyakorolhatta bármely állampolgár. A kereskedelmi törvény értelmében, a kereskedői jellegű bárki megszerezte azáltal, hogy saját nevében kereskedelmi ügylettel foglalkozott. Volt egy cégjegyzési nyilvántartókönyv, amelyet 1931. április 10-től kezdődően a kereskedelmi és iparkamarák vezettek, az ebbe való bejegyzés azonban csupán a kereskedő cégeknek és az erre vonatkozó közelebbi adatok megjelölésére szolgált. A kereskedői jellegű nem a bejegyzés ténye adta meg, hanem az a körülmény, hogy az illető saját nevében iparszerűen kereskedelmi ügylettel foglalkozott. Tehát kereskedő volt az is, aki, ha nem is volt bejegyezve, kereskedelmi ügylettel foglalkozott iparszerűen.

Az 1931. április 15-iki törvény értelmében, aki kereskedelmi ügylettel iparszerűen foglalkozott és nem jegyeztette be magát, nem tiltott el a kereskedelmi gyakorlásától, hanem az említett törvény 29. szakasza értelmében pénzbüntetésre ítélték és egyben a törvénytől, amely az ítéletet kiszabta, kötelezte a kereskedőt, hogy záros határidőn belül jegyeztesse be magát. Amennyiben a kereskedő ennek nem tett eleget, újabb súlyosabb büntetés alá esett, de a kereskedelem gyakorlásától nem tiltották el. Ebből is kitűnik, hogy a kereskedelem gyakorlása nem volt a bejegyzéshez, mint jogszerező tényhez kötve.

Felmerül az a kérdés, hogy azoknak a kereskedőknek, akik már 1938. december 15. előtt kereskedelemmel foglalkoztak és azt folytatták 1938. december 15. után, joguk van-e folytatni a kereskedelmet, anélkül, hogy az 1938. december 15-i törvényben előírt autorizációt megszerezzék és kérhetik-e, hogy az Iparkamara az 1931. április 15-i törvény alapján jegyezze be őket.

Az alkotmány 16. szakasza értelmében a

Magyarország kereskedelme és ipara 1938-ban

A budapesti kereskedelmi és iparkamara érdekes jelentést közöl Magyarország 1938. évi gazdasági helyzetéről. A jelentés német nyelven jelent meg és címe: Ungarns Handel und Industrie im Jahre 1938. Ebben a vaskos kötetben az ipar, mezőgazdaság és kereskedelemre vonatkozó adatokat a leg részletesebben megkapjuk, így ez forrásként szolgálhat mindazon külföldi gazdasági körök részére, amelyek Magyarországi gazdasági állapotai iránt érdeklődnek. Ezen mű általános részében a gazdasági helyzetről, a pénzügyi helyzetről, az adók rendszeréről, az ipari termelés előfeltételeiről, a külkereskedelmi mérlegről ad tiszta képet, ugyancsak minden felvilágosítással szolgál a pénzügyi piac, a hitel, a szociális előfeltételek és a közlekedésre vonatkozólag. A speciális fejezetek az ipar és kereskedelem különböző ágait részletezik, mind ezekre vonatkozólag pontos ismertetéssel szolgálnak, közlik a kivitelre alkalmas cikkeket, másrészt viszont felsorolják azon árucikkeket is, amelyekben bevételre szorul Magyarország. Rengeteg statisztikai adatokkal is szolgál e mű, amelynek értékét csak növelheti a külföld előtt, hogy nem áll semmilyen propaganda cél szolgálatában. A budapesti kereskedelmi és iparkamara minden politikai állásfoglalás nélkül csak arra törekszik, hogy az ország pontos ipari, kereskedelmi, pénzügyi és mezőgazdasági helyzetképét adja.

törvények a szerzett jogokat respektálják. Az 1938. december 15-i törvény 17. szakasza értelmében, a törvény a már létező kereskedőkre vonatkozólag csak annyiban nyer alkalmazást, amennyiben ezek a kereskedők már létező üzletágukat meg akarják változtatni, tehát ez a törvény is respektálja a szerzett jogokat. A törvény azonban nem világos a tekintetben, hogy e szakasz intézkedése azokra a kereskedőkre vonatkozik-e csupán, akik az előző törvények hatálya alatt bejegyeztették már cégüket, vagy pedig beigazolhatólag kereskedelemmel foglalkoztak anélkül, hogy bejegyzési kötelezettségük eleget tettek volna.

Tekintettel arra, hogy a törvény 17. szakasza „létező kereskedőről” beszél, már pedig amint már fentebb is kifejtettük, a kereskedő létezése kizárólag azon ténykörülményhez kötött, hogy iparszerűleg kereskedelmi ügylettel foglalkozik saját nevében, létezőnek kell tehát tekinteni mindazokat a kereskedőket, akik a kereskedelmet gyakorolták a törvény életbe lépésekor, tekintet nélkül arra, hogy be voltak-e jegyezve, vagy sem.

A Kereskedelmi és Iparkamarák ellenkező értelmű gyakorlatot követnek, viszont az érdekeltek tekintettel arra, hogy a törvény igen súlyos szankciókat alkalmaz azokra, akik kereskedelemmel foglalkoznak bejegyzés nélkül, nem mernek jogvitát provokálni saját könszkrét ügyükből, mert attól tartanak, hogy a bíróság nem osztja véleményét és automatice a súlyos szankciókat alkalmazza.

Az érdekeltek kereskedők a kereskedelmi érdekképviseletektől várják, hogy a nemzetgazdasági miniszternél a kérdés tisztázását kieszaközöljék.

A cikkhez hozzáfűzzük, hogy annak jogi érvelése megszívlelendő, mégis a kérdésnek nagy gyakorlati jellege nincsen, sőt méltányosság sem károsodik az érdekeltek mellett. Gyakorlatilag nagyon jelentéktelen méretű üzlet volt az, amelynek folytatásához nem kérték — az ipar- engedélyt helyettesítő — kamarai bejegyzést. Másrészt a bejegyzés elmulasztása rendszerint a hitelezők és a pénzügyi megkerülése végett történt, tehát olyan intenciókkal, amelyek a legális kereskedelem moráljával nem igen egyeztethetők össze.

Mely cégek tekinthetők gyári lerakatoknak

A forgalmi adó befizetésével kapcsolatos esetleges visszaélések megakadályozására ez év április elsején törvény jelent meg és az ügy intézkedik, hogy azon üzleteket, amelyek forgalmuk felét ugyanazon gyár készítményeivel érik el, ezen gyár fiókjainak kell tekinteni. A temesvári kereskedelmi és ipari kamara ezzel kapcsolatban a kamarák szövetségéhez fordult és utalt arra, hogy számos gyár nem is tudja, hogy az egyes vidéki cégek a gyár által készített áruval érik el forgalmuk felét. Így tehát előfordulhat, hogy akaratlanul is kellemetlen helyzetbe kerülhet egyik-másik gyár, amelynlél a forgalmi adó befizetésével kapcsolatosan szabálytalanságokat állapíthatnak meg. A kamara ezért kérte, hogy a pénzügyminisztérium állapítsa meg, melyek azok a cégek, amelyek fióknak, vagy lerakatnak tekinthetők és ugyanakkor azt kérte a kamara, hogy ilyen esetekben egyszerűsítsék az eljárást. A minisztérium a közbenjárás folytán engedélyezte az eljárás egyszerűsítését, de nem állapította meg az általános rendelkezéseket, amelyekkel kijelöltek azokat a cégeket, amelyeknek fióknak vagy gyári lerakatnak lehet tekinteni. A minisztérium esetről-esetre megállapított adatok alapján fogja ezeket a cégeket kijelölni. A kereskedelmi és iparkamara ezért közli az érdekeltekkel, hogy forduljanak a minisztériumhoz és kérjék a fiókok és lerakatok közé való sorolásukat.

—OOXOC—

Később esedékes adó tárgyában em köthet a község általany egyezm

Nagykároly város időközi bizottság ben az ottani papirgyár vezetőségének re oly értelmű megállapodást kötött a garm hogy az tűzvéli időtartamra mindenféle adó és illeték alól mentesül, de ennek elh évenként 12 ezer lei adóátalány fizetésé lezte magát. Ezt a megállapodást a vá lenlegi polgármestere arra való hivatko hogy az egyezmény súlyos károkat oko rosnak, a közigazgatási bíróság előtt pei madta meg.

A kolozsvári közigazgatási tábla f zott az ügygel. A bíróság döntésében adott a polgármester panaszának, azzal indokolással, hogy az adókirívások és k delmi illeték nem képezhetik megegyezé gyát, mivel ezuttal rendszerint a községe delmét rövidítik meg. Mindezeket az a állapításokat és kereskedelmi illetékirívó évenként az erre megjelölt adómegállar zottságok végzik és így a volt időközi biz nak nem is állott hatalmában hasonló é egyezség megkötése. Epen ezért a közig: tabla a fennálló egyezményt semmisnek nitotta.

—OXO—

Árfolyamok

HÉTFŐ, JULIUS 31.

Hivatalos árfolyamok. (Az első szám a a másik az eladást jelenti). Holland forint 1 76.52, belgas 24.01—24.36, angol font 66 672.75, olasz lira 7.172—7.172, francia fran —3.85, svájci frank 31.88—32.36. Ezekben a ban a devizafelár is bebefoglaltatik. Dinár 2 3.05, pengő 26.50—27, német márka 40.50—

—OXO—

(=) RÖVIDESEN MEGLEG RENDEL TEMESVÁR SVÁJCI ADÓSSÁGA. Mint ism Tmesvár városa a háboru előtt a vízvezeték tornász megépítésére egy nagy svájci bankt esőnt vett fel. A háboru után a valutáris ne gek miatt terhesség vált kölcsönt mindenképpen dezni igyekezett és mint ismeretes, az állami pénztártól sikerült beföldi kölcsönt kapni a adósság kifizetésére. A svájci bank már meg a városnak az adósság tekkönyvi törlesztés köző beleegyezését. Az állami letéptéztár ham kifizeti a svájci bank követelését és a törles m ténik.

(=) GABONAÁRAK. (A Dengl és Kleir cég jelentése). A bánsági gabonapiacra meg az üzlet az újbúzában. A többi gabonanemű a kereslet lanyha. A piaci árak a következők búza hetvenöt kilós 420, tengeri 415, korpa uj zab 440, takarmányárpa 340, tavaszi árpa 380, muharmag 400, tökmag 900, káposzta repe lencse 600—700 lei százkilónként.

= Munkáspénztári kontestációnál nen a tárgyaláson megjelenni. A társadalmi bizi intézet fellebbezési bizottsága úgy döntött, a munkáspénztári végrehajtás ellen be kontestáció tárgyalásánál a feleknek nem jelen lennie és az elsőfoku bizottságnak az toknál fekvő bizonyítékok alapján döntenie a kontestáló fél távollétében is. A határo a munkásbiztosító központi fellebbezési bizo ga 2403/1938. számú végzésében hozta.

= Ősszel betiltják a szőlőoltványol gyümölcsfacsemeték exportját. A földműv ügyi minisztériumban hétfőn az ősi szől gyümölcsstermelési program került megvit ra a minisztérium szakértőinek bevonás Ugy döntöttek, hogy a szőlő- és gyümölcsf ványok kivételét az ősszel betiltják, miv hébridszőlőültetvények megszüntetésével sz don maradt területekre igen sok facsen fognak a tulajdonosok igényelni.

= Egy hónapra be akarják szüntetni a latexportot. Az országban a száj- és körfim óriási mértékben terjedt el, ugyannyira, k az állatvilágot komoly akadályokba ütközk. pen ezért az exportörök szindikátusainak a vetése a napokban a legkomolyabban fogla zott ezzel a kérdéssel és arra az elhatároz jutott, hogy a földmívelésügyi minisztérium előterjesztést tesz abban az irányban, ho szindikátusi szövetség végrehajtó választm tulajdonképpen miként gondolja megoldani betegség miatti válságot, mely nemcsak a viteli kereskedőket érinti igen érzékenyen, kiváltésképpen a mezőgazdákot és magát az szágot. A szövetség választmánya helyes gondolja a kivitel egy hónapra való beszünt sét. Ez alatt az idő alatt szérumot hoznának Németországból, amelynek megérkezése u 14 napon belül minden állatot beoltának.

Az ismeretlen szomszéd

szinte helyesléssel és szerény kispolgári megfigyeléssel kell fogadni azt az erővel gyors és átgondolt ítéletet, amely az egyik járásbíró ajkáról hangzott el. Az igazság szigorú, de bölcs és tárgyilagos, öt napi elzárásra és megfelelő pénzbírságra költöztetve renitens rádiótulajdonost, aki éjjel után öt órákor is vadul bömbölte a gépét, még pedig a közönségre való legeszközökből tekintet nélkül, — az ablak mellett. A szomszédok kérésére, majd szabására röviden azt üzenté, hogy a lakásában az ablakot, amit akar. Ez a provokáló és címikus vádta meg a bírót mérlegelésnek a rugót a legnyilvánosabb büntetés, a szabadságvesztés kiszabására. A bírónak nyire frivol és felháborító módon túlértékelte minden emberi és társadalmi kötelmen. az megdéli, hogy besuckják.

— Az én házam, az én várom, — mondja az évszázadok angol hagyomány és az idők folyamán minden szent jogot nyert az otthon, a hajlék védelmében mindenütt szigorú törvények örködnék az otthon, a család nyugalmáért és a magánlakások kisebbfajta befőtörésnek számít. Jogosultság fogadott napig hüvelyre kerül az, aki pókhendi választásában az éjszakának nyugalomra szánt óráiban a szomszédjának, egy másik hajléknak, ott a csendjébe és úgy tesz — személyesítjük a rádiót — mint egy bolond tenorista, aki éjjel a szomszédok ablakon egy idegen lakás hálósobájába, a szomszédok magát egy öblös karosszéke és még öblös hangon elkezd például a Bajazzo opera nagy énekelt, miatt az álmukból felriadt háziasszony győben a dühötől és ijedelemtől a hideg rázza. — az ilyen embert feltétlenül be kell csukni. — A magyarnak is van egy mondanása, amely ugyanaz az otthon védelmének alagondolatából fakadt, az otthon védelmének alagondolatából fakadt hirdeti, hogy „Rossz szomszédok török átok”. — a lakod, lármás, a házirendet és embertársai nyugalmát és békéjét fitymáló szomszédnál kellemetlen lény alig képzelhető, mert beeszi magát a lakásba, akár a kályhából kiáramló füst. Valóban átok, amikor egy csendes, békés ház nyugalmát felkavarja egy ilyen rossz szomszéd, aki felegyelmzetlenül, neveltelenségből, nemtörődőségből és — nem a szóban — bosszantó szándékú céltudatosságból önkényesen az ellenkezőjét teszi annak, amit a magyarnak és szomszédainak a megbecsülése elől. És ami egyben a saját megbecsülését is jelen-

vetkező esetet. Nagyobb társaságban a vacsoránál, valami hivatalos bankett lehetett, egymás mellé került két férfi, aki eddig nem ismert egymást. Bemutatkoznak, az est folyamán szívélyesen elbeszélgetnek és amikor éjjel tájban hazamenetelre kerül a sor, azt mondja az egyik:

— Szép az idő, kellemes lesz sétálni, gyalog megyek haza.

— Én is megyek, akkor mehetünk együtt, — mondja a másik.

Elindulnak ketten gyalog, az úton sok mindenféléről beszélgetnek, amikor pedig az Apolló mozihoz érnek, megállnak és kezdenek búcsúzkodni. Szól az egyik:

— Igen örvendtem a szerencsének, én megérkeztem, itt szemben lakom ebben a kétemeletes házban. Jóéjszákát kívánok.

Rádió

KEDD, AUGUSZTUS 1.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási tanácsadó. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, sport, orvosi tanácsadó. 13.08: Balalajka zene. 13.55: Hangverseny. 14.10: Rádió újság. 15.10: Aktualitások. 19: Időjelzés. 19.22: Tudományos krónika. 19.17: Hanglemezek. 20.00: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.30: Wagner zene. 22: Rádió újság, sporthirek. 22.15: Táncclemezek. 22.30: Hanglemezek. 23: Rádió újság. 23.15: Hangverseny. 23.25: Francia és angol nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 14.30: Postászene. 15.30: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10: Szudy Nándor né zongorista. 18.40: Harmath Géza és Lendvai Ferenc párbeszéde. 19.10: Szalónzene. 20.15: Hírek. 20.25: Hanglemezek. 21.15: Komjátly Aladár verseiből ad elő. 21.35: Az én rádióműsorom. 22.40: Hírek. 23: Hanglemezek. 23.40: Hírek német, olasz, angol, és francia nyelven. 24: Cigányzene.

— Na hát ez érdekes — vágta rá nagycsodálkozva a másik — én is ebben a házban lakom. Hogyan lehetséges az, hogy eddig még sohasem láttuk egymást? Biztosan az emeleten tetszik lakni, mert én a földszinten a jobboldali első lakásban lakom.

— Én meg ugyanazon az oldalon a másik lakást bírom. Feleségemmel és két gyermekemmel már három éve lakunk itt.

Hát kérem, ez az ideális szomszéd, amikor még csak nem tudnak egymás létezéséről. Ilyennek kellene lennie minden lakónak, amikor arra gondol, hogy szomszédja is van és nem éjjeli szerenádát adni a rádióval. Mert az igazi szomszéd — az ismeretlen szomszéd. De maradjon is ismeretlen. A fenti két férfi példája is ezt igazolja. Az érdekes véletlen folytán bekövetkezett ismerkedés után félveval az egyik család elköltözött. A két család ugyanis kezdett egymáshoz járn, megindult a pietyka, az asszonyok miatt összeszóllalkoztak, mire az okosabbik elhurcolkodott. Vigyázzunk tehát, hogy meg ne törjön a várázs: Az ismeretlen szomszéd.

Gogo.

Budapest II. 19.15: Hanglemezek. 19.45: Mezőgazdasági felőra. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.20: Hangverseny. 21.45: Felolvasás. 22.45: Cigányzene.

SZERDA, AUGUSZTUS 2.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási tanácsadó. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, orvosi tanácsadó. 13.08: Hangverseny. 14.10: Rádió újság. 15.10: Aktualitások. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Előadás. 19.17: Hanglemezek. 20: Művészeti krónika. 20.15: Hangverseny. 21: Dvorrák művek. 22: Rádió újság. 22.15: Táncclemezek. 22.30: Hangverseny. 23: Rádió újság. 23.15: Petrica Motai zenekara. 23.45: Német és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Előadás. 13.10: Szalónzene. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfelőra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10: Előadás. 18.35: Rendőrszene. 19.45: Felolvasás. 20.15: Hírek. 20.25: Cigányzene. 21.20: Két egyfelvénás hangjáték. 22.10: Lengyel énekegyüttes. 22.40: Hírek. 23: Hangverseny. 23.25: Táncclemezek. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 20.30: Felolvasás. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22.40: Cigányzene. 23: Időjárásjelentés.

WILMA REGÉNYE

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Szentirmay Gizi

nyomás után

— És most ott állt a zakatoló, száguldó vonaton gyekezett nyugodtan végig gondolni mindent. — Ébe jutott a dévai találkozására egy öreg telkivvevővel, akinél érdeklődött a szép és híres nek Valéria után...

— Eh — legyintett az öreg — egész egyszerűről van szó, de az emberek abban az időben szék a misztikus, cselszövényes regényeket. A Valéria egyszerűen megölte az urát féltékenységből. Hát ny most már valaki okkal vagy ok nélkül, arra szán nem tudott volna ennyi idő után határozott szavazást adni — senki! Ami pedig a mérget illeti, hát azt valószínűleg ő maga vitte magával nyitokban. Az igaz, hogy a tárgyaláson csodálatos bíróknak, de csak is abban a tudásban, hogy ügyis meg — fejezte be a mesét — a Valért felmentették és is igaz, hogy a bírót rövid idő múlva megmérgezte magát, azon egyszerű okból, mert valami rábott pénz elsiikkasztott. Persze az már megint nye, hogy pont azzal a méreggel tette volna, amit Valér neki adott.

Egész éjjel nem hunyta le a szemét egy pillanatra sem, hanem izgatottan számolta az állomások, amelyek még hátra voltak.

Félnyelokor érkezett meg, egy cseppet sem álmossan. Éppen, hogy megborotválkozott és furdított és ár sietett át az irodába. Idegesen keresett a levelet között, majd amikor egy nagy zöld hosszukás botkót látott egy furesán kidudorodó részell, mintha valami nagy sötét mélységbe esne, úgy érezte.

Pont ezt érezte egyszer, amikor operálás előtt itatták. Akkor is zuhant, zuhant egy-két pillanatra felé, de hamar elvesztette az eszméletét. Most azonban már jó pár perc óta érzi ezt és nem akar álmolni.

Csengetett. Abban a pillanatban előtte állt Bubi. Parkaszmet néztek. A gyerek összeszorított fogakkal várta a következményeket. Mert csak az következhetett, hogy ezek után neki innen el kell menni. És ez most azt hiszi, hogy először majd jól

megkínozza és csak akkor negedi útjára. Nem hagyom magam, határozta el konokul. És ahogy most Rubányra nézett, benne volt tekintetében az elhatározás.

— Mi újság, otthon?
A fiu gyorsan és szigorú hangon felelt, mint-ha jól betanult leckét hadarna:
— Baraci elveszi Dinát...

Rubány tágranyilt tekintettel bámult Bubi-ra, majd az asztalba fogódzkodva rettentő nevetésbe kezdett.

— Baraci? Na ez aztán szép! De szinte nem is vártam mást. No de nézzük csak, mikor határozta el magát a maga gyönyörű szép testvére erre a dolgra?

Feltépte a levelet és csodálkozva olvasta, hogy bizony ezt már január hatodikán, azaz csütörtökön küldte el...

— Kedves kis volt sógorom, éppen tizenegy napig voltam a maga csodálatos nővérével eljegyezve. Tizenegy napig... Ugye ez nem sok? Amikor először voltam vélegény ezéltt vagy tizenkét évvel, akkor legalább öt hétig tartott a nagyszerű mátkaság, de tizenegy nap az nagyon kevés...

Azután visszakapott gyűrűt beletette a levél közepébe és annak négy sarkát összecsavarva, zsebre vágta, majd felállt és az ablakhoz ment, a fiuval nem törődve.

Az lesujtva állt mögötte. Szeretett volna már kint lenni. Akármilyen módon, csak kint. Mert mit mondhatnának még ők ketten itt egymásnak? Tárgyalnának talán annak a szeszélyes és oktalan teremelésnek az eljárását? Mert bizony Rubány nem volt bűnös, azt látta Bubi, de Dina viszont mindezek ellenére is a testvére. És csakis vele azonosíthatja magát. De így itt állni és meredni arra a csendes alakra ott az ablaknál, hát ez kellemetlen.

— Kérem Winklert, — fordult meg Rubány. Bubi kiment és a főkönyvelő fél pillanat alatt bent volt.

— Kérem Winkler a Muresan felé akttát. Különben találom egy jó vagyon nagyon olcsó machabört, majd a szerződést megcsinálja Retzler, kérem küldje be...

XXXIV.

Az öregasszony pasziánszot rakott nagy igyekezettel, de kevés eredménnyel.

— Hiába na! Nem jön ki sehogysem. Kellemetlen história... És rosszat jelent... A levegőben volt a kellemetlenség... De miért nem szól Károly? Akármit is... Persze azt nem fogja megmondani neki, hogy fel volt már öltözve a napokban, hogy elmenjen oda a Nagykereszt-uccába, de Wilma nem engedte. Wilma a házvezetőnő. És most trült, hogy így történt a dolog. Valahogy megalázták volna, úgy érezte és nem segített volna úgysem semmit. Ha a szive fájt is, a büszkesége nem szenvedett csorbát... Felemelte a fejét.

— Csengettek.
— Hallom, — válaszolta sértődötten Wilma és kisietett. Valami idegen hang szűrődött át az ajtón. Azután a Wilma örökké sértett faltetja. Egy kopogás és az ajtó kinyílt, a másik pillanatban már Baraci állt előtte.

— Boesánatot kérek, de nekem azt mondták lent a hivatalban, hogy Rubány úr itt van fent a nagyságos asszony nál.

Bemutatkozott és amikor az öregasszony helylyel kínálta meg, meglajolt s közben belenezett a kirakott kártyákba.

— Nem jön ki... nem jön ki sehogysem, — panaszkolta az asszony, mert valahogy úgy érezte és a tekintetéből úgy látta, hogy a másik is kártyás.

Baraci érdeklődve hajolt a kártyákra és mosolygva emelte le a piros tizest.

— Na tessék, most nyitra áll az út... Itt vannak egymásután a zöld alsó, felső és király. Az öregasszony hálás pillantással vetett feléje, de nem úgy Wilma, aki gyanakodva figyelte az idegen minden mozdulatát.

Baraci azután hallgatásba merült és kitarással bámulta a szőnyeg nagy kockás mintáját.

Azután hirtelen ott állt a nyitott ajtóban Rubány. Ott állt és gunyos csodálkozó pillantással méregette Baracit.

— Csak rövid időre szeretném igénybe venni, csak nagyon rövid időre...

Rubány úgy érezte, hogy bele tudna rugni és kirepíteni. Mit akar itt? Minek jött? Meghívni talán az esküvőre? Kérem legyen a tanum. Hát erre aztán mit lehet felelni? Ha azt mondja nem, kiröhögte magát. Vagy menjen el egy ajándékkal és nézze végig ezt a komédiát?

(Folytatjuk.)

Idiotizmus a hollywoodi filmsajtóban

Clark Gable és Carole Lombard házassága

Ez az Idiotizmus, amelyről itt szólni akarok, a hollywoodi filmsajtónak tulajdonképpen létalapja. Először a filmgyárak ápolják és nevelik azzal, hogy előre jól megfontolt szándékkal, hogy a mozirajongók százait és millióit állandóan bódulatban tartás. A hollywoodi mozibábel költségvetésében sok millió dollárral szerepel annak a filmsajtónak az ápolása, amely állandóan dicőíti „Hollywood-Land”-et, amely sajtó azt írja mindenről és mindenkiről, ami és aki hollywoodi, hogy ez a kaliforniai filmfalu, festett dicsőségével és könnyekkel és vérrrel áztatott sikereivel, maga a földre telepitett mennyország, lakói félistenek, az élet itt egyetlen szünetnélküli kiej és mámorhullám és hogy a világon semmi másnak értelme nincsen, mint Hollywoodban élni és ott, ha lehet, szórakozni lenni...

Ez a sajtó gondoskodik arról is, hogy a leghajmeresztőbbben hülye esetek feltalálásával a moziorvult amerikai ifjuság millióival egyenkint hitesse el, hogy a legkisebb elárúsító gírnék és benzintank boy-nak egyaránt megvan a sánca arra, hogy márol-holnapra hollywoodi sztár lehessen.

BÁRGYU TUNDERMESEK

Csak természetes, hogy ez a filmsajtó, amelynek tehát elsősorban anyagi érdeke is, hogy raffinált fantáziával — ha akármilyen bárgyu módon is — tündértörténeteket találjon ki az Oklahomából frissen érkezett pincérleány-sztárjelölt életéről, vagy dicsőség-románcokat agyaljon ki a filmre esetleg alkalmasnak talált sanfranciscói kifufofiúról. Ez a „szak-sajtó” erkölcsi gátlás és ujságírói szeméremérzés hiányában néha úgy elvadul és elfajul írásaiban, hogy az ember itt, ebben a zilált, izgatott atmoszférájú, keserves, de mégis csak műveltebb és civilizáltabb Európában egyszerűen a fejéhez kap, — sőt talán a gyomrához is — ha például elolvassa azokat a sokoldalas bü- és bájítörténeteket, amelyeket az idei nyáron tálat fel a hollywoodi filmsajtó abból a gyászmasmoros alkalomból, hogy elsőszámu világkedvencel,

Clark Gable, Robert Taylor és Tyrone Power megnősültek...

Émelyedik a gyomra s reszket a rekeszizma az embernek, mikor ismerteti — okulás és elrettentés végett — a legnagyobb hollywoodi filmmagazin mammutcikket arról az izgalmas izgalmat jelentő kérdéssről, vajjon Carole Lombard karrierjének végét jelenti-e, avagy sem, Clark Gable-val való házassága. Tessék csak figyelni, hogy egy ilyen cikk mire képes mézcsergatóban és szacharinadagolásban.

MA ÉS PA

Először is arról szól másfél oldal, hogy Clark Gable és Carole Lombard egymást csak Ma-nak és Pa-nak szólítják. Vagyis Maminak és Papinak. Hosszu bevezetés árulja el, hogy milyen uton és mennyi idő alatt kerültek el az intimitásnak ahhoz a fokához, amelyben egymást már csak így szólították, mert rájöttek arra, hogy az a magasságos mennybéli Atyauristen is egymásnak teremtette őket, Carolét Gable Mamijának és Gablét Carole Papijának.

Hosszu oldalak számolnak be arról is, hogy milyen izgalmas előzmények és milyen pokoli nehézségek árán titokban tartott hajnali órán, hogyan és miképpen sikerült tanuk nélkül kiutazniok Hollywoodból abba a napsütötte arizonai kis falucskába, a melynek polgármesterét

áruhús küldönc értesítette előre megbeszélte titkai írással Carole és Clark érkezéséről, s aki már teljes felkészültséggel várja Hollywood mámorparját, hogy mielőbb még egy újabb kaliforniai özönvíz, vagy valamilyen stúdióbeavatkozás ebben megakadályozhatná, összeadhassa őket és a világ végre megremegehessen a nagy eseményről: Clark Gable és Carole Lombard férj és feleség.

Megszámoltam, száz sör szól arról, hogy Carole milyen egyszerűen volt öltözve, mennyire levetette erre az alkalomra egész egyéniségét, amelynek pedig sajtó, Clarktól függetlenül elért eddigi sikerét is köszönhette, mennyire csak asszony akart lenni ezen

a napon és ebben az órában és mennyire alávetette magát külsőleg és belsőleg egyaránt annak a férfinek, akinek kezét, életét, szerelmét és jövőjét ezen az órában a kezébe letette.

FIGYELJÉTEK NÉPEK

Es most aztán kiereszti hangját a hollywoodi kolléga. Aszongya: „Mert idefigyeljétek (folks), láthatjátok, hogy ez a házasság aztán zán nem afféle megszokott hollywoodi házasságot, melyet a stúdióplittika tűzhelyein főztek, forrók nem is azért kötöttek egymással frigyel, m pletyka már annyit hentergette őket a szerelem lóján, hogy a végén úgy egymáshoz tartoztak, a szárnyhoz a máj, vagy a zuza, nem is a moré rancesszava pofozta őket egymáshoz, hanem c és egyesgyedül és kizárólag a szerelem. Hosszu leírást közöl mind a két alanyról, Pa-ról is, M is, vastag betűkkel szedve ebből a részből Car például a következőket (szószertint fordításban, így jobban élvezhető):

„Carole Lombard Jane Peters néven látta napvilágot és ő már korán elhatározta, hogy neki külön helye lesz az életben.

Ettől a pillanattól kezdve minden percben, m közben, vagy pihenve csakis és kizárólag erre dolt. Ő mindig azt akarta, hogy sztár legyen b Ő dolgozott és sztár lett belőle. Felépített mag egyéniiségét, amelyet Hollywood úgy megs tett, mint előtte soha semlyent sem, de ezt Ő Hollywoodért tette, hanem azért, mert akart mit és ezt az utat analízálta ki arra a célra, hog a valamit el is érje”.

A szöveg most egyenesen az olvasóhoz fo „Ha ezt megfontolod, megfontolhatod a hogy az a földi teremtmény, akit te Carole Lom néven ismertél és ismeres, valószínűleg az élet hasonlít azokhoz az egyéniségekhez, amelyeket filmen alakított. Ő önmagát alakította precizen is és ezért mondta róla mindenki Hollywood hogy neki azért könnyű szerepet írni, mert nan egyebet csinálni, mint őt magát megírni, azt az és elragadó lányt, akit Carole Lombardnak hív Befejezem, gondolom okulásra és elretten ennyi elég. Az idiotizmusból. Egy tízdrészlet ne tam le annak, amit csak ebben az egy lapban és Pa nászáról elolvastam. Tessék elképzelni, Hollywood harmán magazinjából mindegyik u csak ki akarta vágni a rezet. Képbén és írásban aránt. Az ember örül, mikor ebből a hülyeségh ból partra evickél.

APRÓ HIRDETÉSEK

Alkalmazás
Megbízható perfekt szobalány szakas-nó mellé augusztus 1-re kerestetik. Bulev. Regina Maria 17. 1039

Allást keres
Étel hordást, vagy más könnyebb munkát vállal középkorú nő. Cím Freidor XXVI. ucca 21. 1066

Irodai gyakorlatom hét év. Foglalkozást keresek. Kiss Lajos Fratelia I. 26. 1034

Középkorú férfi román, magyar, német, angol, francia nyelvismerettel állást keres. Cím Komesz Mátyás Freidorful-Nou XII. ucca 55. 1124

Dixatszalonban, vagy varrodában tanonc állást keres 14 éves, egy gimnáziumot végzett leány. Cím Meinhardt Rózsá II., Str. Cermena 12. 1135

Oktatás
Pótvizsgára lelkiismeretesen előkészíttek, elsősorban román nyelv és irodalom, történelem, földrajz, és francia nyelv, és irodalomból. Eddigi eredmények garantálják a sikert. Cím I., Bulev. Reg. Maria 3. II. em. 6. Telefon: 18—41 1070

Liceumi tanár előkészít javítóra román-franciából. II., Str. Dacilor 4. ajtó 11. 1197

Matematikatanár bármely vizsgára készülők magántanítását vállalja (Latin nyelv is). IV., Str. Bolinteanu 11. Telefon: 31—70. 1139

Okleveles középiskolai tanárnő privátórákat ad német, angol, francia, latin, görög, román és magyar nyelvből, továbbá stenografiából a 3 hazai nyelvben. III., Bulev. Carol 7. II. em. 9 ajtó. 1185

Aki elsőrendű szakmunkát kíván

Paplan-ban az forduljon **LUCZAY**-hoz Timisoara, III., Odobescu u. 26.

Lakás
Ötszobás modern, hallal bíró I. emeleti villalakás augusztus, esetleg szeptember 1-re kiadó. Felvilágosítást 12—21 telefonszám alatt. 1177

Modern naps 4 szoba, hallos és 3 szobás lakás VIII. 1-re kiadó. III., Str. Doja 5. Érdeklődni telefonon: 43—08. 1181

Kiadó augusztus 1-re 3 szobás II. em. lakás, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel. Bővebbet IV. Iancu Vacarescu 29. I. em. 4. 1123

Adás-vétel
Singer varrógép jó állapotban eladó. V., Str. Sagovics 12. 1064

Hordók 20 drb. eladók. IV., Str. Iancu Vacarescu 39. Megtekinthető a déli órákban. Házmesternél. 1176

10 m. tiszta akadéméz és 20 elsőrendű keresztezett olasz méhkasban kapható. Hess Ferenc, Ramna. 1184

Eladó aertalos-szerszám: úgymint: Prés, kompresszor, enyvezőkölyha, gyalupadok és kéziszerszám. Lugos, Str. Baritiu 34. 1194

Egy egészen új és modern ebédlőberendezés eladó. Lugos, Str. Baritiu 34 szám. 1195

Iratszekerényt jó állapotban lévőit keres megvételre ügyvédi iroda. Telefon: 15—53. 1192

Külfönjéle
A búziási határban 32 hold szántó és hold legelőhöz feles társat keresek. Búziás, Str. Soimilor 5. 119

Üzlettársat keresek (munkatárs pénzrel, vagy csak finanszírozó) a vo Nádáy-Box-garage több évi bérlethez és egy nagyobb javítottműhely berendezéséhez. Timisoara IV., Str. Iancu Vacarescu 6 szám alatt. Ajánlatok nagyon sürgősen „Szakma történel” jelige alatt a kiadóba kéretnek. 119

HOLUB ANNA
virágkereskedése augusztus 1-től a város háza épületben a Hermann cukrászda mellett van

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

Jöjjön Ön is családjával nyaralni **Baile Lipova (Lippafüredre)**
Kényelmes szállodák, elsőrangú konyha, hegyilevegő, az ország egyik legszebb és legmodernebb gyógy- és strandfürdője